

Årsredovisning 2023

Årsredovisning 2023

Årsredovisning 2023

Universitets- och högskolerådet, februari 2024

Diarienummer 1.2.1-00150-2024

Tryck: POD Stockholm AB, februari 2024

Foto: Eva Dalin

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Generaldirektörens förord	2
Om UHR	3
Om årsredovisningen	3
Året i siffror	6
Resultatredovisning	8
Antagning till högre utbildning	8
Analys, främjande och tillträde till högre utbildning	16
Bedömning av utländsk utbildning	20
Internationellt samarbete och mobilitet	24
Övriga uppdrag och system	36
Kompetensförsörjning	39
Finansiell redovisning	43
Resultaträkning	43
Balansräkning	44
Anslagsredovisning	45
Noter	46
Tilläggsupplysningar	55
Sammanställning av väsentliga uppgifter	57
Intern styrning och kontroll	58
Beslut om årsredovisning	61

Generaldirektörens förord

År 2023 präglades av en orolig omvärld och fokus på internationella frågor. Sveriges ordförandeskap i EU medförde en rad arrangemang som UHR stod för eller var inblandat i. Att bidra till att öka rekryteringen av svenskar till EU:s institutioner har varit ett centralt uppdrag, där myndighetens insatser uppmärksammats även på EU-nivå. Förutsättningarna för internationella utbyten har fått ett allt tydligare europeiskt fokus, bland annat till följd av en stor ökning av medel inom ramen för de EU-finansierade programmen. Därför är det glädjande att vi under året har sett ett ökat söktryck såväl inom den internationella programverksamheten som inom utbytestjänstgöring och EU-praktik. Inom ramen för Erasmussamarbetet ordnade UHR även ett kontaktseminarium med Ukraina med ett högt deltagande både från ukrainska och svenska lärosäten, myndigheter och regeringsföreträdare.

Framväxten av samarbeten inom ramen för det europeiska universitetsinitiativet (EUI) öppnar också upp för ökad mobilitet inom EU. UHR har under året haft ett uppdrag att kartlägga utvecklingen och effekter av initiativet. Inom ramen för Plattform för internationalisering, Plint, arbetar vi gemensamt med flera myndigheter för att samordna insatser som påverkar internationalisering inom högre utbildning, forskning och innovation. I anslutning till det har myndigheten även fått ett breddat uppdrag i att samordna regeringsuppdraget om ansvarsfull internationalisering.

UHR erbjuder stöd och tjänster inom kompetensförsörjning och det livslånga lärandet både för individen och för samhället. Att underlätta för individer att göra välavvägda val är UHR:s kärnuppdrag och det är en viktig pusselbit både i samhällets integrationsarbete, rekryteringen till bristyrken och för kompetensförsörjningen. Antagningen är en i stort sett digitaliserad process. Under året infördes Bank-ID som identifieringsmöjlighet, vilket nu cirka 50 procent av de sökande använder för att logga in och följa sina antagningsärenden. UHR genomförde också för första gången högskoleprovet med in- och utpasseringskontroller för minskad risk för fusk.

Digitalisering och säkerhet är prioriterade delar av UHR:s verksamhet. Ett nytt agilt arbetssätt för digital utveckling har implementerats som en grund i att stärka vår förmåga till tjänsteleveranser för att på ett effektivt sätt kunna möta sektorns behov av digitala tjänster.

Det faktum att UHR får allt fler viktiga uppdrag, med stor bredd, gör att vi ständigt behöver öka förmågan att agera. I juni antog UHR därför en ny strategisk riktning och den är basen för vårt fortsatta arbete. Den strategiska riktningen skapar goda förutsättningar för gemensamma prioriteringar som gagnar våra målgrupper. Samtidigt bidrar den till att myndigheten arbetar på ett mer resurseffektivt sätt. Trots de ekonomiska utmaningar som väntar står UHR starkt och engagerat inför framtiden.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Eino Örnfeldt'.

Eino Örnfeldt
Generaldirektör

Om UHR

Uppdrag

Universitets- och högskolerådet, UHR, ansvarar enligt myndighetens instruktion för uppgifter i fråga om service, samordning, främjande och utvecklande verksamhet samt internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet. Myndigheten har även andra uppgifter enligt regleringsbrevet och andra beslut av regeringen.

UHR har fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Informera inför högskolestudier, ansvara för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling åt utbildningssektorn.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområden.

Organisation

UHR leds av en styrelse och generaldirektören är myndighetschef. Myndigheten har kontor i Solna och i Visby. Verksamheten är organiserad i sex avdelningar:

- Analys, främjande och tillträdesfrågor
- Antagning och studentstöd
- Bedömning av utländsk utbildning
- Internationellt samarbete
- Digitalisering och tjänsteutveckling
- Verksamhetsstöd

Styrelse

UHR är en styrelsemyndighet. Det innebär att styrelsen utgör myndighetens högsta ledning och har ett kollektivt ansvar. Styrelsen består av myndighetens generaldirektör och åtta ledamöter. Ordförande är Madeleine Harby Samuelsson. Styrelseledamöternas förordnanden sträcker sig till den 31 mars 2025.

Styrelseledamöter 2023

- **Madeleine Harby Samuelsson** (ordförande), kanslichef, Handelsanställdas förbund
- **Peter Aronsson** (vice ordförande), rektor, Linnéuniversitetet
- **Krister Dackland**, IT-direktör, Arbetsförmedlingen
- **Adam Hallberg**, student och projektassistent, Uppsala universitet
- **Susanne Kristensson**, förvaltningschef, Lunds universitet
- **Sofia Ritenius**, student och samordnare, Linköpings universitet
- **Monica Sonde**, direktör/avdelningschef, Sveriges Kommuner och Regioner
- **Caroline Söder**, verkställande direktör, Trygghetsfonden
- **Eino Örnfeldt**, generaldirektör, UHR

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under året. Tre beslut har fattats per capsulam. Styrelsen har fattat beslut i frågor om föreskrifter, arbetsordning, strategisk riktning för myndigheten, avgifter för antagnings- och licenstagstjänst, årsredovisning, internrevision och åtgärder till följd av internrevision samt budgetunderlag. ■

Om årsredovisningen

Om resultatredovisningen

Läsanvisning

I avsnittet Resultatredovisning redovisar UHR verksamheten i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Verksamhetens resultat 2023 redovisas och kommenteras utifrån uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. Redovisningen syftar till att ge en rättvisande bild av den verksamhet som genomförts under året.

Indelningen av resultatredovisningen görs utifrån en uppdelning av UHR:s uppdrag, benämnt verksamhetsområden. De systemstöd och systemlösningar myndigheten tillhandahåller beskrivs och bedöms i första hand som en del av relevanta verksamhetsområden. I de fall system inte på ett naturligt sätt kan knytas till ett verksamhetsområde redovisas de under avsnittet Myndighetsgemensamt.

Resultatredovisningen innehåller också analys och bedömningar av verksamhetens resultat och utveckling.

Grunder för bedömning

Resultatbedömningen i årsredovisningen görs i en tregradig skala, i nivåerna god, tillfredsställande och inte tillfredsställande. Bedömningen används både för resultatutveckling och, i förekommande fall, måluppfyllelse. Bedömningen görs per verksamhetsområde.

God: Resultatutvecklingen och måluppfyllelsen är positiv eller oförändrad jämfört med tidigare och/eller målen för resultatindikatorer har nåtts. Bedömningen kan också göras sammanvägt när indikatorer, analyser och resultatutvecklingen visar positiv utveckling eller att målet på annat sätt kan bedömas vara uppfyllt.

Tillfredsställande: Resultatutvecklingen och/eller måluppfyllelsen är som tidigare eller avviker inte väsentligt negativt mot uppsatta mål för resultatindikatorerna. Bedömningen kan även göras sammanvägt när indikatorer, analyser och resultatutvecklingen inte påvisar risker för att inte uppnå avsedda effekter eller att målet på annat sätt inte kan bedömas som uppfyllt.

Inte tillfredsställande: Resultatutvecklingen och/eller måluppfyllelsen är negativ och/eller resultaten avviker väsentligt mot uppsatta mål för resultatindikatorerna. Bedömningen kan också göras sammanvägt när indikatorer, analyser och resultatutvecklingen visar betydande risker för att inte uppnå avsedda effekter eller att målet på annat sätt inte kan bedömas vara uppfyllt.

Rättvisande redovisning

UHR avser att beskriva verksamheten på ett överskådligt och rättvisande sätt. Årsredovisningen riktar sig till regeringen.

Alla belopp redovisas i tusental kronor där inget annat anges. Till följd av det kan det förekomma summeringsdifferenser.

UHR redovisar individbaserad statistik uppdelat på kön där det är möjligt.

Efter en juridisk bedömning lämnade UHR Google Analytics den 1 juli 2023. Upphandlingen av ett nytt statistikverktyg blev färdig i september 2023 och implementeringen blev klar under oktober 2023. Det innebär att UHR saknar webbstatistik för den mellanliggande perioden.

Sammanfattning och bedömning av årets resultat

Den sammantagna bedömningen för UHR är att resultatutvecklingen under året varit god. Myndigheten lyckas väl med att leverera goda resultat inom samtliga verksamhetsområden. Myndigheten har också lyckats väl med att nyttja tilldelade anslagsmedel.

För att ge myndigheten bättre förutsättningar att på ett effektivt sätt ta sig an sitt myndighetsuppdrag har ett arbete genomförts för att ta fram en strategisk riktning med ett externt perspektiv. De nya strategiska områdena ska, tillsammans med ett antal gemensamma mål, utgöra en plattform för fortsatt utveckling av verksamheten och för att ta sig an nya uppdrag.

Inom den internationella programverksamheten fortsätter ökningen av såväl beviljade ansökningar som antalet mobiliteter, främst inom Erasmus+. Myndigheten når allt fler tjänstepersoner med information om möjligheten till internationella karriärmöjligheter, vilket bedöms ge långsiktigt positiva resultat.

Handläggningstiden inom bedömningsverksamheten minskar samtidigt som antalet ärenden ökar vilket tyder på en effektiviserad handläggning. UHR har under året också slutfört en studie som indikerar att ett utlåtande om utländsk utbildning är en viktig pusselbit i individers möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Under året har myndigheten infört möjligheten att använda sig av Bank-ID som identifieringsmöjlighet för den som söker högre utbildning, vilket underlättar för sökande att på ett enkelt sätt följa sina ärenden. Trots kort tid för genomförande har myndigheten, i samverkan med andra myndigheter, lärosäten och företag under hösten 2023 med gott resultat genomfört högskoleprov med in- och utpasseringskontroller.

Även inom Plattform för internationalisering och regeringsuppdraget om ansvarsfull internationalisering, samverkar UHR med andra myndigheter vilket bidrar till samordning och ökad ömsesidig kunskap om myndigheternas verksamhet som rör internationalisering av högre utbildning, forskning och innovation. ■

Året i siffror

Myndighetens totala förvaltningsanslag för 2023 uppgick till 250 366 tkr inklusive ingående anslags-sparande om 6 864 tkr från 2022. Av anslaget har 236 135 tkr använts, vilket innebär ett anslagssparande om 14 231 tkr av vilket 7 305 tkr får överföras till kommande år.

Det ackumulerade resultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår vid 2023 års slut till 10 097 tkr vilket är en minskning jämfört med ingående resultat med 9 684 tkr. Resultatet består i sin helhet av ett underskott inom uppdragsverksamheten och den avgiftsfinansierade verksamheten inom samordnad antagning (tabell 1 och 5). Den avgiftsfinansierade verksamheten består främst av bas-, master- och licenstagning inom samordnad antagning samt högskoleprovet. Det administrativa systemet för att hantera högskoleprovet står för det största underskottet.

UHR:s intäkter av bidrag uppgår till 67 776 tkr för 2023, motsvarande belopp år 2022 uppgick till 71 440 tkr. Minskningen jämfört med föregående år beror på att bidragen inom Sidauppdragen har minskat under 2023 eftersom verksamheten avvecklats.

Tabell 1 omfattar kostnader och intäkter för antagningsverksamhet, studieinformation samt förvaltning och drift av de verksamhetssystem som används av lärosätena inom området antagning och studieadministration. Resultatet motsvarar årets kapitalförändring som i sin helhet återfinns inom den avgiftsfinansierade verksamheten.

Den anslagsfinansierade verksamheten studieinformation, utbyggd Beda, ämnesbetyg och nationellt behörighetsprov ingår i tabell 1, men inte i tabell 5, vilket utgör den huvudsakliga skillnaden mellan dessa två tabeller. Kostnadsökningen beror främst på generella kostnadsökningar.

Tabell 2 visar kostnader och intäkter för verksamheten med bedömning av utländska gymnasiala utbildningar, yrkesutbildningar och akademiska utbildningar.

Tabell 3 visar kostnader och intäkter för verksamheten inom området internationellt samarbete och mobilitet, inom och utanför Europa, som helt eller delvis finansieras av bidrag från Nordiska ministerrådet, EU-kommissionen och Sida. Denna tabell speglar verksamhet inom den internationella avdelningen.

Tabell 4 omfattar kostnader och intäkter för verksamheten med uppföljning och analys, främjande uppgifter, breddad rekrytering till högre utbildning samt högskoleprovet.

Tabell 5 visar intäkter och kostnader för de verksamheter som finansieras med avgifter från enskilda personer eller lärosäten. Antagning och studieadministration är också den del som motsvarar den avgiftsfinansierade verksamhet vars resultat utgörs av årets kapitalförändring enligt resultaträkningen. Underskottet för högskoleprovet år 2023 (10 940 tkr) har finansierats genom UHR:s förvaltningsanslag.

Tabell 1. Uppdragsverksamhet inklusive studieinformation

Uppdragsverksamhet (tkr)	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	49 710	46 007	33 262
Övriga intäkter	241 521	232 830	214 514
Kostnader	-300 915	-275 150	-245 385
Resultat	-9 684	3 687	2 391

Tabell 2. Bedömning av utländska utbildningar

Bedömning av utländska utbildningar (tkr)	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	98 337	105 766	94 689
Övriga intäkter	10 983	4 617	4 313
Kostnader	-109 320	-110 383	-99 002
Resultat	0	0	0

Tabell 3. Internationellt samarbete och mobilitet

Internationellt samarbete och mobilitet (tkr) ¹	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	44 467	41 889	35 602
Övriga intäkter	64 571	68 668	59 113
Kostnader	-109 038	-110 557	-94 716
Resultat	0	0	0

¹ Avser endast internationella avdelningen

Tabell 4. Uppföljning och analys, främjande uppgifter, högskoleprovet

Uppföljning och analys, främjande uppgifter, högskoleprovet (tkr)	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	63 193	84 183	96 681
Övriga intäkter	30 278	24 769	21 977
Kostnader	-93 471	-108 951	-118 658
Resultat	0	0	0

Tabell 5. Intäkter och kostnader för högskoleprovet samt antagning och studieadministration

Verksamhet (tkr)	Ingående balans	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Resultat	Akkumulerat +/- t.o.m. 2023	Budget Intäkter 2023 ¹	Budget kostnader 2023 ¹	Budget resultat ¹
Högskoleprovet		27 697	38 637	-10 940		23 000	40 000	-17 000
Varav finansierat av förvaltningsanslag				-10 940				
Antagning och studieadministration	19 781	236 200	245 884	-9 684	10 097	233 000	240 500	-7 500
Resultat	19 781	263 897	284 521	-20 624	10 097	256 000	280 500	-24 500

¹ Enligt regleringsbrev 2023

Resultatredovisning

Antagning till högre utbildning

UHR har i uppdrag att bistå lärosätena med antagning till kurser och program och ansvarar för att gemensamt med lärosätena utveckla arbetssätt och processer kopplade till det. I uppdraget ingår samordning, handläggning, utvecklingsarbete men också information till sökande. Uppdraget ska ske på ett rättssäkert, användarvänligt och kostnadseffektivt sätt. UHR har också i uppdrag från regeringen att ge presumtiva sökande förutsättningar att göra välavvägda val. UHR fattar beslut om föreskrifter om tillträde till högskoleutbildning. Det sker i enlighet med 2, 2a, 3, 4 och 12 §§ i förordning (2012:811) med instruktion för Universitets- och högskolerådet.

UHR ansvarar för att ta fram, utveckla, genomföra och rätta högskoleprovet. 21 universitet och högskolor bistår UHR i genomförandet av provet. Det sker i enlighet med högskoleförordningen (1993:100).

Samverkan med lärosäten för att uppnå kvalitet och effektivitet

För att säkerställa att UHR har en effektiv, transparent och hållbar antagningsverksamhet samverkar UHR med representanter från lärosäten, utsedda av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), i olika arbetsgrupper. En sådan grupp är Antagningsrådet, som stöttar UHR i frågor som rör övergripande planering och utveckling av antagningssystemet NyA, utformning av verksamhetsprocesser och hur UHR bäst kan stödja lärosätena i antagningsprocessen. Antagningsrådet har träffats fyra gånger under året.

UHR deltar också i SUHF:s expertgrupp för studieadministrativa frågor. Där diskuteras frågor som rör antagning, studieadministration och regelverk för tillträde. Expertgruppen har under året bland annat tagit fram en rekommendation för arbetet med att validera reell kompetens för tillträde till högre utbildning. Den stöder lärosätena i bedömningsarbetet så att det kan ske på ett effektivt och kvalitetssäkert sätt. För att den samordnade antagningen ska fungera effektivt och kunna bedrivas med hög kvalitet är det viktigt att UHR har ett väl fungerande samarbete med lärosätena.

UHR arrangerar årligen, i samverkan med Ladok, den nationella utbildningsadministrativa konferensen NUA. Syftet är att ge representanter från lärosätena möjlighet att samverka med varandra och med UHR. Deltagarna får också bredare och djupare kunskaper inom det studieadministrativa området. 2023 genomfördes konferensen fysiskt. Utvärderingen visar att de 550 deltagarna var mycket nöjda med konferensen som helhet. Några programpunkter som rörde frågor om AI och cybersäkerhet väckte särskilt intresse.

En effektiv antagningsverksamhet

UHR samordnar antagningen till högskoleutbildning på uppdrag av samtliga 31 statliga universitet och högskolor samt 9 av 18 enskilda utbildningsanordnare. Samtliga 40 lärosäten genomför antagning till utbildning på grundnivå, av dem har 31 även antagning till utbildning på avancerad nivå. UHR tecknar treåriga överenskommelser med de lärosäten som deltar i de sju årliga nationella antagningsomgångarna.

Under 2023 hanterade UHR, tillsammans med lärosätena, 960 070 anmälningar, en ökning med drygt 4 procent jämfört med 2022. UHR:s bedömning är att det ökade intresset för högskolestudier beror på att de största årskullarna av sökande växer samt en försämrad konjunktur och arbetsmarknad. Möjligheten att studera med omställningsstudiestöd kan också vara en bidragande orsak.

Ett av syftena med en samordnad antagning är att den ska underlätta för individen. Det ska vara enkelt att söka högskoleutbildning. Via webbtjänsterna Antagning.se och Universityadmissions.se kan sökande följa sin anmälan genom antagningsprocessen för att slutligen få ett antagningsbesked. Där finns information som är relevant för att kunna göra välavvägda studieval. I slutet av året infördes

möjligheten att logga in med e-legitimation via Freja ID och Bank-ID samt Eidas, för inloggning med stöd av andra europeiska e-legitimationer. Bank-ID har på kort tid blivit det vanligaste sättet att logga in på. Många sökande använder sig av det, och det är snabbt och enkelt att använda. Sedan införandet loggar cirka 50 procent av de sökande in via Bank-ID.

Antagningen är i stort en digitaliserad process. När sökande gjort en anmälan hämtas en stor mängd meriter in digitalt, bland annat från den nationella betygsdatabasen (Beda) och Ladok, vilket ger snabb och säker hantering. Merparten av anmälningarna hanteras direkt. Det innebär att antagnings-systemet prövar behörighet och genomför meritvärdering utan att någon behöver handlägga ärendet.

Den virtuella organisationen (VO) som UHR samordnar är en förutsättning för att kunna hantera den stora volymen utländska meriter som kommer in till antagningen varje år. Handläggare från UHR och lärosätena arbetar tillsammans enligt samma metod med att bedöma och handlägga meriter. Det ger hög kvalitet, rättssäkerhet och effektiv resursanvändning. Under 2023 bidrog 25 lärosäten med handläggaresurser, motsvarande cirka 33 heltidstjänster.

UHR anlitar ett externt contact center (CC) som är en gemensam ingång för frågor om antagning till högre studier, bedömning av utländsk utbildning, högskoleprovet och det grundläggande behörighetsprovet. Kommunikationen med sökande sker på svenska och engelska och ärenden kommer in via telefon, e-post och chatt. CC hanterar stora ärendemängder och besvarar enklare frågor. Ärenden som innefattar bedömningar och mer komplicerade ärenden vidarebefordras till UHR eller till lärosätena.

Av tabell 6 framgår antalet inkommande ärenden, och i förekommande fall, hur många som skickats vidare till UHR. Det totala antalet ärenden ökade 2023 jämfört med 2022, vilket beror på ett ökat antal frågor som rör antagningsverksamheten. Samtidigt var det en stor minskning av frågor om bedömningsärenden. Myndighetens bedömning är att detta främst beror på en ökad effektivisering i bedömningen av utländska meriter som inneburit kortare handläggningstider.

Tabell 6. Antal inkommande ärenden till Contact center

	2023	2022	2021
Totalt antal antagningsärenden	268 148	252 600	294 725
varav vidarebefordrade till UHR	23 240	26 519	32 653
Totalt antal bedömningsärenden	13 926	17 574	17 461*
varav vidarebefordrade till UHR	1 283	1 584	2 541
Totalt antal ärenden om högskoleprovet	6 181	8 403	8 907
Totalt antal ärenden om grundläggande behörighetsprovet	397	322	

* I årsredovisningen för 2021 angavs antalet ärenden felaktigt till 6 579 stycken.

För att stödja lärosätena i deras arbete med antagningssystemet och ärendehandläggningen finns webbtjänsten NyA Användarstöd. Den fungerar som en informationskanal till användarna och innehåller diverse stödmaterial. Under 2023 har en kompletterande tjänst för att visa antagningsstatistik på ett sätt som är målgruppsanpassat för lärosätena utvecklats. Tjänsten kompletterar den befintliga tjänst som finns på Uhr.se.

Kostnader för antagningssystemet

I tabell 7 anges den sammanlagda kostnaden för antagningssystemet (system- och hanteringskostnader) inklusive masterutbildning. Tabell 8 visar kostnaderna exklusive masterutbildning.

UHR har ökat avgiften för licens- och antagningstjänsten för lärosätena 2023 i syfte att öka kvaliteten i handläggnings-, samordnings- och systemleveranser samtidigt som myndigheten ser ökade kostnader för UHR:s underleverantörer. Detta sammantaget gör att kostnaderna per sökande ökat under 2023 jämfört med 2022.

Tabell 7. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet inklusive masterutbildning samt antal sökande

	2023	2022	2021
Kostnad (inkl masterutbildning) (tkr)	244 851	227 502	209 021
Kostnad/sökande (inkl masterutbildning) (kr)	255	247	212
Totalt antal sökande (inkl masterutbildning)	960 070	921 692	984 232
Antal kvinnor	589 054	564 764	606 887
Antal män	371 016	356 928	377 345
Åldersgrupp 19 år och under	57 591	55 760	60 026
Åldersgrupp 20–24 år	310 842	301 356	313 801
Åldersgrupp 25 år och över	591 637	564 576	610 405

Tabell 8. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet exklusive masterutbildning samt antal sökande

	2023	2022	2021
Kostnad (exkl. masterutbildning) (tkr)	204 437	193 586	176 160
Kostnad/sökande (exkl. masterutbildning) (kr)	238	233	198
Totalt antal sökande (exkl. masterutbildning)	858 900	828 486	889 597
Antal kvinnor	545 778	525 359	567 116
Antal män	313 122	303 127	322 481
Åldersgrupp 19 år och under	57 272	55 458	59 718
Åldersgrupp 20–24 år	285 974	276 890	288 147
Åldersgrupp 25 år och över	515 654	496 138	541 732

Biträde vid antagning och annan service

UHR:s tjänster inom stöd vid antagning och annan service delas in i tre områden:

- Tilläggstjänster för lärosäten inom nationella antagningsomgångar inklusive lokala antagningsomgångar.
- Tjänster för andra myndigheter än lärosäten.
- Tjänster för kommuner

Samtliga lärosäten har beställt tilläggstjänster av UHR 2023. Det gäller bland annat stöd med lärosätes-specifika förberedelser inför att antagningsomgångarna öppnar, handlägningsstöd och kontroller i samband med urval.

UHR samverkar också med andra myndigheter än lärosäten i antagningsarbetet. På uppdrag av Skolverket genomförs antagning till Lärarlyftet och på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) genomförs antagning till skorstensfejarutbildning samt utbildning i skydd mot olyckor. UHR stöder även Plikt- och prövningsverket i antagningsprocessen till polisutbildningen genom kontroll av de gymnasiala behörighetskraven. I tabell 9 framgår antalet anmälningar till respektive utbildning.

UHR bistår kommuner i deras arbete med aktivitetsansvar genom att kommuner kan teckna avtal med UHR för att få uppgift om huruvida personer som är folkbokförda i kommunen har en gymnasieexamen. Uppgiften hämtas från den nationella betygsdatabasen. Det tecknades nio avtal 2023. Det innebär att 70 avtal har tecknats med UHR. 223 kommuner omfattas av avtalen, flera kommuner kan ingå i ett enskilt avtal.

Fördelningen och omsättningen per område för åren 2021–2023 framgår av tabell 10. Intäkterna motsvarar kostnaderna för tjänsterna.

Tabell 9. Antal anmälningar till utbildningar på uppdrag av statliga kunder

	2023	2022	2021
Statens skolverk - Lärarlyftet	5 646	6 053	5 489
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap			
- Skorstensfejarutbildning	327	286	428
- Utbildning i skydd mot olyckor	1 771	1 579	2 133
Plikt- och prövningsverket - Polisutbildningen	10 745	14 455	14 939

Tabell 10. Intäkter för biträde med tilläggstjänster, tjänster för andra myndigheter än lärosäten och för kommuner

	2023	2022	2021
Tilläggstjänster inom nationella samt lokala antagningsomgångar (tkr)	4 073	2 428	2 656
Tjänster för andra myndigheter än lärosäten ¹ (tkr)	2 528	3 982	4 503
Tjänster för kommuner (tkr)	501	464	396
Totalt (tkr)	7 102	6 874	7 555

1. Skolverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Plikt- och prövningsverket.

Direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten

UHR redovisar direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå, enligt tabell 11.

UHR har ökat avgiften för licens- och antagningstjänsten för lärosätena 2023 i syfte att öka kvaliteten i handläggnings-, samordnings- och systemleveranser samtidigt som myndigheten ser ökade kostnader för UHR:s underleverantörer. Detta sammantaget gör att de direkta produktionskostnaderna per sökande har ökat under 2023 jämfört med 2022.

Tabell 11. Direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå.

	2023	2022	2021
Kostnader (tkr)	80 309	72 495	68 357
Antagningskostnad/ sökande (kr)	94	88	77
Totalt antal sökande	858 900	828 486	889 597
Antal kvinnor	545 778	525 359	567 116
Antal män	313 122	303 127	322 481
Åldersgrupp 19 år och under	57 272	55 458	59 718
Åldersgrupp 20–24 år	285 974	276 890	288 147
Åldersgrupp 25 år och över	515 654	496 138	541 732

Avräkning av anmälningavgifter

UHR:s avräkning av anmälningavgifter för 2023 utgår från myndighetens kostnader och avräknas mot intäkter från anmälningavgifter avseende tredjelandsstudenter. Avräkningen gjordes för samtliga sju nationella antagningsomgångar under perioden 1 september 2022 – 31 augusti 2023.

UHR:s kostnader under perioden var 33 445 tkr. Myndigheten tog emot 33 752 tkr i avgifter.

37 502 avgiftsskyldiga sökande betalade anmälningavgift 2023. Det var en ökning med 7 procent. Kostnaden per sökande var 892 kronor, att jämföra med 840 kronor 2022, en ökning med 6 procent.

Statistik och analys av antagning

UHR redovisar antagningsstatistik och analyser av antagningen i sex rapporter per år. I de fördjupade rapporterna för vårterminen och höstterminen 2023 gjordes utökade analyser av ansökningsläget till utbildningar som leder till yrken med goda arbetsmarknadsutsikter. Till de flesta av dessa utbildningar antogs fler personer 2023 än 2022. Av alla antagna vid första urvalet till höstterminen 2023 var 62 procent kvinnor, 36 procent män och 2 procent utan personnummer, där således kön inte framgår. Att riksdag, regering och lärosäten delges dessa rapporter och analyser ger dem bättre möjligheter att fatta beslut om åtgärder för att utforma utbildningar som leder till yrken med goda arbetsmarknadsutsikter, så kallade bristyrken. Rapporterna har därmed potential att bidra till åtgärder för att öka kompetensförsörjningen i Sverige.

Högskoleprovet genomfördes enligt plan

Under 2023 har högskoleprovet genomförts vid två tillfällen: den 25 mars och den 22 oktober. Som framgår av tabell 12 och diagram A är det färre som genomför högskoleprovet än antalet anmälda. Bortfallet uppgick till 16 procent, en minskning med 5 procent jämfört med 2022. Det var totalt 50 370 personer (här ingår endast personer med svenskt personnummer) som skrev provet för första gången, vilket är 48 procent av alla provskrivare.

I samband med årets provtillfällen har provpersonal vid de lärosäten som bistår UHR i att genomföra provet gått en webbaserad utbildning. Den har tagits fram för att säkerställa likvärdig och rättssäker hantering av provsituationen.

Tidigare har ansökningar om anpassat högskoleprov med förlängd skrivtid hanterats av lärosätena. Från och med hösten 2023 ansvarar UHR för hanteringen av ansökningar om anpassat högskoleprov. Syftet med den samlade hanteringen är att säkerställa likvärdig hantering av alla ansökningar.

Den 1 juli 2023 trädde lagen (2022:1011) om in- och utpasseringskontroller vid högskoleprovet samt Universitets- och högskolerådets föreskrifter om in- och utpasseringskontroller vid högskoleprovet (UHRFS 2023:4) i kraft. För att motverka fusk med otillåtna elektroniska hjälpmedel genomförde ordningsvakter utökade kontroller av provdeltagarna under provdagen med hjälp av metalldetektorer. Då tiden mellan lagens ikraftträdande och datumet för högskoleprovets genomförande var knapp

innebar det ett stort arbete att säkerställa samverkan med berörda myndigheter och företag för att kunna genomföra kontrollerna. Samverkan med lärosätena fungerade mycket väl vid genomförandet av kontrollerna. Vid kontrollerna upptäcktes inget fusk.

På grund av den nya lagstiftningen kunde inget prov genomföras utomlands under hösten då UHR bedömde att myndigheten inte hade möjlighet att säkerställa utförandet av in- och utpasseringskontroller utanför Sveriges gränser. Vid de två senaste provtillfällena på Åland, vilket är den enda provstället utomlands, har 338 personer skrivit högskoleprovet.

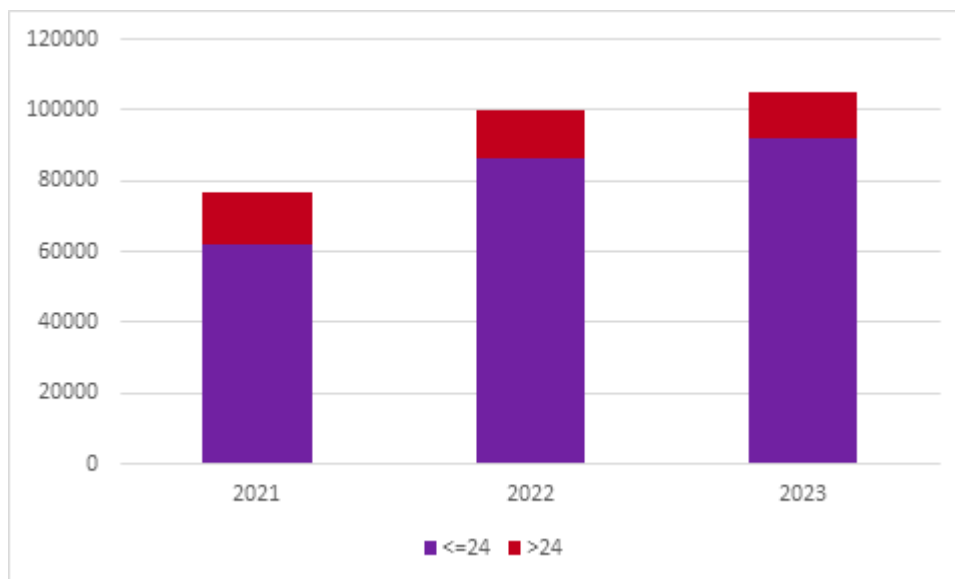
Tabell 12. Högskoleprovet, antal anmälda

	2023	2022	2021
Antal anmälningar ¹	125 277	124 310	99 006
varav kvinnor	65 790	67 384	54 400
varav män	58 627	56 087	43 770
varav okänt ¹	860	839	836
Totalkostnad för UHR (tkr)	38 650	35 655	28 437

1. I dessa uppgifter ingår inte personer med skyddade personuppgifter

2. Personer som saknar svenskt personnummer

Diagram A. Antal genomförda högskoleprov, fördelat per ålder

Regeringsuppdraget om försöksverksamhet med viktade högskoleprovresultat

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2018 genomföra en försöksverksamhet där viktade resultat från högskoleprovets två delar används enligt förordningen (2018:1511) om försöksverksamhet med viktat högskoleprovresultat vid urval. Försöksverksamheten bedrevs vid urval till utbildningar som påbörjades 1 juni 2019 – 31 maj 2021. Uppdraget slutredovisades till regeringen i december 2023.

Regeringsuppdraget att ta fram fler högskoleprov

Myndigheten har sedan 2020 haft ett pågående uppdrag att ta fram fler högskoleprov så att minst tre högskoleprov per kalenderår skulle finnas tillgängliga under perioden 2021–2023 för att vid behov kunna anordna fler provtillfällen. Syftet var att minska risken för smittspridning av coronaviruset genom färre provskrivande per tillfälle och bättre möjligheter till social distansering. Umeå universitet och Göteborgs universitet fick uppdraget att ta fram fler delprov för att UHR skulle kunna anordna fler provtillfällen. Uppdraget slutredovisades till regeringen i juni 2021. Under 2023 har inget extra provtillfälle behövt genomföras.

Försöksverksamhet med ett nationellt behörighetsprov

UHR fick ett uppdrag i regleringsbrevet 2020 att utveckla ett nationellt behörighetsprov för grundläggande behörighet och att genomföra en försöksverksamhet enligt förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning. Två prov skulle genomföras under försöksverksamheten och det första provet genomfördes hösten 2022.

Årets prov genomfördes den 30 september. För att öka kännedomen om provet hos målgruppen 24–55 år och för att få fler provskrivare än föregående år, genomförde UHR under våren en annonskampanj via sociala medier. Antalet provplatser utökades också från 1 000 till 1 100. Samtliga platser var fullbokade när anmälan stängde. 725 personer skrev provet. Bortfallet har minskat med 10 procent, från 45 till 35 procent, sedan 2022. De insatser som myndigheten gjorde för att få fler provskrivare fick därmed effekt.

Av provskrivarna blev 594 godkända och 131 underkändes. Under försöksverksamheten har totalt 1 018 personer genomfört det grundläggande behörighetsprovet med godkänt resultat. Det utgör cirka 82 procent av det totala antalet provskrivare. Dessa personer har därmed förbättrat sina möjligheter att läsa en högskoleutbildning.

Målgrupperna för högskolestudier ska kunna göra välavvägda studieval

UHR genomför informationsinsatser om vägen till högre studier. De kan rikta sig till personer som saknar erfarenhet av högskolestudier eller till personer som befinner sig i yrkeslivet inför vidareutbildning eller omställning. Syftet med informationsinsatserna är att slutanvändarna ska kunna göra välavvägda val av utbildning utifrån sina behov och erfarenheter.

Den 30 juni 2022 fick UHR ett uppdrag i regleringsbrevet att utveckla informationen om högskoleutbildning som myndigheten sedan tidigare ansvarar för enligt instruktionen. Huvudfokus var att tillgängliggöra relevant data om utbildningar och arbetsmarknadsutsikter, genom att bygga ut och utveckla informationen på Studera.nu. UHR har inhämtat och presenterat information och statistik om utbildningars kvalitet, arbetsmarknadsutsikter, etablering på arbetsmarknaden och omställningsstudiestöd. I samband med att uppdraget genomfördes identifierades ett antal möjligheter till förbättringar. Det har gett underlag för kommande utvecklingsarbete.

För att öka kännedomen och informera om utbildningar som kan leda till yrken med goda arbetsmarknadsutsikter, bristyrken, har en digital kampanj genomförts. Målgruppen var personer som befinner sig mitt i yrkeslivet (27–55 år) och som vill vidareutbilda sig eller göra en omställning. Genom kampanjen nåddes sammanlagt 971 516 personer, varav 525 004 personer på något sätt reagerade på kampanjen. Det är ett bra resultat och över snittet för jämförbara kampanjer.

Studera.nu vänder sig till en bred målgrupp. Under 2023 har innehållsstrukturen på webbplatsen gjorts om i syfte att underlätta för målgrupperna att hitta relevant information inför utbildningsval. Aktuell information om faktorer som kan vägas in i studievalet, såsom koppling till arbetsmarknaden, kompetensutveckling och omställningsstudiestöd, har fått tydligare en ingång på webbplatsen. I söktjänsten Hitta och jämför utbildning går det att fritextsöka bland utbildningar och filtrera sökresultatet utifrån relevanta kriterier, till exempel examen och studietakt. Besökare kan jämföra utbildningar och se behörighetskrav och antagningsstatistik.

Vägledare har ökad kännedom om regelverk för antagning till högskolan

Vägledare på gymnasiet, inom vuxenutbildning, vid landets folkhögskolor och inom högre utbildning utgör en prioriterad målgrupp för UHR eftersom de bland annat informerar sökande till högre utbildning om regelverket rörande antagning. Målgruppen informeras huvudsakligen via nyhetsbrev och anpassad information på UHR:s vägledarsidor [Uhr.se/syv](https://uhr.se/syv).

Studievägledare vid vuxenutbildningen är den grupp som har störst utbildningsbehov när det gäller tillämpning av antagningsreglerna. Därför har de utbildningstillfällen som arrangerats under året främst vänt sig till nya vägledare inom vuxenutbildningen.

Högskolans vägledare har fått besvara en enkät om sina specifika informationsbehov för sin arbetsvardag, från studieinformation till karriärvägledning. Även denna målgrupp, i synnerhet de som arbetar centralt vid en studentavdelning/motsvarande, efterfrågar utbildning i antagningsreglerna. Utfallet av enkäten kommer att ligga till grund för en webinarieriserie för studie- och karriärvägledare vid landets lärosäten.

Sammantagen bedömning och analys av området

Den sammantagna bedömningen är att resultatutvecklingen för verksamhetsområdet Antagning till högre utbildning under året varit god. Bedömningen baseras på en analys av utvecklingen av prestationer och resultat i förhållande till uppsatta mål.

Den samordnade antagningen har genomförts i nära samverkan med lärosätena genom att det finns väletablerade former och kanaler för samarbete. Det, liksom ett stabilt systemstöd där merparten av alla bedömningar görs helt maskinellt, har gjort det möjligt att kunna hantera det stora antalet ansökningar som inkom under året utifrån fastställda tidplaner och överenskomna rutiner. Målet att lärosätena fått antagna studenter till sina utbildningar har uppnåtts.

Provverksamheten har löpt på väl under året och såväl högskoleprovet som det grundläggande behörighetsprovet genomfördes med gott resultat. Antalet personer som skrev det grundläggande behörighetsprovet ökade jämfört med 2022 genom att det gjordes en omfördelning av antalet platser mellan provorten. Myndigheten genomförde också informationsinsatser vilket kan ha bidragit till ett ökat intresse för provet. Intresset för att genomföra båda proven har varit stort och lett till att fler personer ökat sina möjligheter att läsa en högskoleutbildning.

Inom antagningsverksamheten har UHR haft regelbundna avstämningar med lärosätena för att fånga upp behov och önskemål samt för att underlätta för lärosätena att samverka med varandra och dela erfarenheter. UHR:s uppdrag att ansvara för högskoleprovet, där lärosätena ska bistå enligt högskoleförordningen, kräver närmare samverkan med lärosätena än tidigare, något som håller på att etableras. UHR upplever inom de båda verksamhetsområdena att lärosätena förväntar sig ett ännu närmare samarbete, snabbare systemleveranser och utökad service och stöd vid verksamhetsutveckling än vad myndigheten hittills har kunnat leverera. UHR bedömer därför att samverkan med lärosätena är tillfredsställande.

UHR gör bedömningen att studieinformationen är tillfredsställande. Bedömningen baseras på återkoppling från målgrupperna på de informationsinsatser som gjorts och användarundersökningar i samband med att informationen på Studera.nu har vidareutvecklats. Målgrupperna har nu lättare att hitta den information de behöver för att kunna göra välvägd studieval. För att ytterligare möta målgruppernas behov fortgår arbetet inom ramen för regeringsuppdraget "Utveckla information om högskoleutbildning". UHR har börjat bygga upp en verksamhet med fokus på målgruppen vägledare under året då de i stor utsträckning efterfrågar UHR:s tjänster.

Analys, främjande och tillträde till högre utbildning

UHR ska stödja utbildningssektorn genom att informera om högskoleutbildning för att individer ska kunna göra välavvägda val, samt genom att främja breddad rekrytering och analysera samhällseffekter och resultat och ta fram arbetssätt för att arbeta med frågorna. UHR ska ansvara för att följa upp och analysera frågor inom myndighetens verksamhetsområde. UHR stöder universitets och högskolors arbete för ökad mångfald och lika rättigheter och möjligheter samt arbetet mot diskriminering. Detta sker i enlighet med §§ 13, 14 och 15 i förordning (2012:811) med instruktion för Universitets- och högskolerådet.

UHR:s utredningar ska bidra till kunskapsspridning

UHR genomför utredningar och analyser samt publicerar rapporter inom verksamhetens olika områden. UHR vill därigenom bidra till kunskapsspridning och insikter. UHR strävar efter att integrera jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv i arbetet med utredningar och rapporter. För att ge målgrupperna ännu större nytta av policyrelevanta skrifter och rapporter har publikationerna fått ett mer kortfattat och lättillgängligt format.

UHR har publicerat elva rapporter och skrifter 2023, inom områdena bedömning av utländsk utbildning, internationell mobilitet, nationella minoriteter samt antagningsstatistik och studieinformation. Därutöver har det publicerats resultat om STEM-ämnena baserade på data från Eurydikenätverket. I kapitlet Antagning till högre utbildning beskrivs rapporterna om antagningsstatistik. I kapitlet Internationellt samarbete och mobilitet presenteras rapporter och skrifter om akademisk personal och lärarutbyte inom Erasmus+ vidare, och i kapitlet Bedömning av utländsk utbildning fyra rapporter om integration kopplade till bedömning av utländsk utbildning. I detta avsnitt presenteras en rapport om studenter från nationella minoritetsgrupper.

Det har genomförts flera kommunikationsaktiviteter för att sprida resultaten från rapporter och UHR har fått återkoppling via olika kanaler:

- Organisationerna för de nationella minoriteterna har vid seminarier och via e-post uttryckt att rapporten om situationen för studenter från nationella minoriteter är välskrivnen. Studieförbund och myndigheter har återkopplat att rapporten är användbar i konferenser där den presenterats. Flera presentationer har skett utifrån förfrågningar, och genomslagskraften bedöms som stor.
- Rapporterna inom integrationsstudien har fått mycket positivt mottagande, bland annat från arbetsgivar- och branschorganisationer. Ett flertal förfrågningar om presentationer av resultaten har inkommit till myndigheten.
- Rapporterna om antagningsstatistik har utvecklats utifrån önskemål från användarna, där utökade analyser gjordes av ansökningsläget till utbildningar som leder till yrken med goda arbetsmarknadsutsikter.

Främjande av lärosätens arbete för breddad rekrytering och mot diskriminering

Under året har UHR utvecklat samverkan kring frågor om breddad rekrytering och breddat deltagande till och i högskolan med andra myndigheter och organisationer, exempelvis Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och högskolenätverket Include.

Rapporten *Högskolestudier ur ett nationellt minoritetsperspektiv* visar att många studenter upplever färre problem kopplade till minoritetstillhörighet än de gjort tidigare i utbildningskedjan. Det finns dock fortfarande problem med majoritetssamhällets okunskap och fördomar, vilket bidrar till minoritetsstress. UHR ger förslag till lärosätena för att minska okunskap, rasism och diskriminering gällande de nationella minoriteterna. Resultaten har presenterats i flera sammanhang, bland annat för Sveriges nationella minoritetsorganisationer, vid Mänskliga rättighetsdagarna och för lärosäten. UHR har under året uppmärksammat högtidsdagar för de nationella minoriteterna på sociala medier, ofta tillsammans med information om tillgängliga högskoleutbildningar i de nationella minoriteternas språk och kulturer. UHR publicerar även aktuell statistik om högskoleutbildningar i de nationella

minoriteternas språk och kulturer, samverkar med andra myndigheter med uppdrag inom området samt deltar i samråd.

UHR har genomfört undersökningen *Eurostudent 8*, där svenska studenters ekonomiska och sociala situation undersöks via en enkät. I *Eurostudent 8* deltar 27 länder och hela undersökningen är klar 2024. I den åttonde utgåvan fanns även frågor om bland annat diskriminering, psykisk hälsa och användning av digitala lösningar. Svarsfrekvensen i Sverige var 18 procent, vilket motsvarade knappt 7 300 svar. Det var något lägre än den föregående undersökningen. Fördelningen mellan könen var drygt 60 procent kvinnor och 40 procent män, vilket speglar fördelningen inom högre utbildning i landet. UHR har levererat det nationella resultatet till Eurostudentkonsortiet för den europeiska rapporten.

Regeringsuppdrag kring högskolepedagogik

Regeringsuppdraget Kvalitet i distansutbildning slutredovisades i februari 2023. Genom att etablera en digital infrastruktur för samverkan och fördela medel för utvecklingsprojekt vid lärosätena, bidrog UHR till att den samlade förmågan att erbjuda distansutbildning av hög kvalitet ökade. I förlängningen kan det leda till ett breddat deltagande i högre studier och kompetensförsörjningen i Sverige.

Uppdraget att främja ett högskolepedagogiskt utvecklingsarbete, Högskolepedagogiskt lyft, har delredovisats under året och slutredovisas 2024. UHR har genom återkommande externa aktiviteter främjat ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete vid svenska universitet och högskolor. Myndigheten har också ansvarat för erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer på nationell nivå. Utifrån en kartläggning för att identifiera de viktigaste insatserna har UHR fördelat medel för utvecklingsinsatser.

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Myndigheter inom Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande (MSV KLL) har under året tagit fram förslag på insatser som kan bidra ytterligare till en väl fungerande kompetensförsörjning. UHR har bidragit i diskussioner kring förslag om hur validering och EU:s verktyg för öppenhet, erkännande och rörlighet kan bli mer effektiva för kompetensförsörjning, en nationell strategi för vägledning, samt tydliggörande av inriktningen för arbetet i myndighetssamverkan. Vidare har UHR bidragit i en förstudie om kompetenser som krävs för grön omställning. Den ledde till en översikt av området och ett arbete som pågår med att definiera gröna kompetenser. I förstudien identifieras också kunskapsluckor och förslag ges till fortsatta analysprojekt. Inom MSV KLL finns ett antal arbetsgrupper för olika fokusområden.

UHR har bidragit till Sveriges ansökan till EU-kommissionen för TSI-projektet Strengthening the Governance of the Swedish Skills System som beviljades under året. Genom projektet kommer Sverige att få ta del av expertstöd från OECD.

Plattform för internationalisering

UHR ansvarar för Plattform för internationalisering (Plint) som har i uppdrag att samordna insatser som påverkar internationalisering inom högre utbildning, forskning och innovation. Uppdraget genomförs i samarbete med Svenska institutet, UKÄ, Vetenskapsrådet och Vinnova, samt i nära dialog med universitet och högskolor samt andra berörda myndigheter och aktörer.

Arbetet inom Plint har främst skett inom tre arbetsområden: Ansvarsfull internationalisering, Mobilitet och Sverige som kunskapsnation. Tre av myndigheterna har fått regeringsuppdrag att främja ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationsarbeten (U2023/02127). Medan det uppdraget pågår är arbetsområdet Ansvarsfull internationalisering vilande. Det inledande arbetet inom arbetsområdet tas till vara i regeringsuppdraget som delredovisas i mars 2024.

Dialog med universitet och högskolor och andra berörda myndigheter och aktörer har främst skett genom deltagande i styrgruppen och inom arbetsområdena. Två externa aktiviteter har anordnats, varav den ena tillsammans med Innovations- och forskningsråden i utlandet.

Plint har bidragit till att ta fram ett kommunikationsmaterial om Sverige som forsknings- och innovationsland och gjort en genomlysning av myndigheternas information om svensk högre utbildning. Plint har hållit ett möte med utländska innovations- och forskningsråd i Sverige samt fört dialog med olika aktörer om problemet för utländska studenter och forskare att öppna bankkonto i Sverige. Myndighetssamarbetet kring kommunikationsfrågor har utvecklats. Den myndighetsövergripande kommunikatörsguppen möts regelbundet. På webbsidorna för Plint publiceras bland annat regelbundet redogörelser från regeringens Innovations- och forskningsråd i utlandet.

Årets arbete i Plint har samordnat insatser som påverkar internationalisering inom högre utbildning, forskning och innovation, ökat informationsutbytet och kortat kontaktvägarna mellan myndigheterna. Regeringsuppdraget att främja ansvarsfull internationalisering togs om hand inom ramen för Plint, och inom befintlig samverkan anordnades även ett kontaktseminarium med Ukraina.

Samordnad validering av yrkeskunskaper i antagning till yrkeslärarutbildning

UHR bidrar till att blivande yrkeslärare har ett yrkeskunnande som motsvarar samhällsutvecklingens behov på arbetsmarknaden vad gäller innehåll, nivå och aktualitet. Genom att underlätta för alla inblandade aktörer att samverka bidrar myndighetens arbete till ett ökat antal utbildade yrkeslärare med högt yrkeskunnande.

Fokus har under året varit att sluta så kallade samordnings- och arvodesavtal med bedömare utifrån nya regler i lagen om anställningsskydd, LAS. Lärosätena hade annars fått teckna egna avtal med varje enskild bedömare. Således underlättar UHR för de lärosäten som använder bedömarna i valideringsprocessen.

Utöver det har UHR arbetat med att utveckla systemstödet Valda utifrån myndighetens regeringsuppdrag att förbereda för en övergång till ämnesbetyg. Valda ska vara ett stöd för såväl sökande som för anslutna lärosäten i valideringsprocessen och gör det även möjligt för UHR att samordna arbetet med att validera yrkeskunskaper inom antagningen till yrkeslärarutbildningen. E-legitimation har införts i Valda under året för att underlätta inloggning för sökande.

UHR betalade 2023 ut bidragsmedel på 8 miljoner kronor till de tio lärosäten som erbjuder yrkeslärarutbildning, se tabell 13. Bidraget per genomfört valideringsärende uppgick till 6 617 kronor. Sammantaget utfördes 1 209 valideringar för antagning under 2023.

Tabell 13. Antal valideringar och utbetalade bidrag

Högskola/universitet	Antal valideringar	Bidragssumma utbetald (tkr)
Göteborgs universitet	171	1 131
Högskolan Dalarna	121	801
Högskolan Kristianstad	122	807
Högskolan Väst	40	265
Karlstads Universitet	92	609
Linköpings Universitet	61	404
Linnéuniversitetet	110	728
Malmö Universitet	84	556
Stockholms Universitet	316	2 090
Umeå Universitet	92	609
Summa	1209	8 000

Regelverk för tillträde till högre utbildning

UHR hanterar föreskrifter och allmänna råd, beslutar om tillstånd om annan platsfördelning och alternativt urval, samt yttrar sig över lärosätens förslag om andra krav.

UHR har under året beslutat om föreskrifter inom flera områden, exempelvis om ändringar i UHR:s föreskrifter om grundläggande behörighet och urval. En ny omräkningstabell för gymnasiebetyg från USA har tagits fram. UHR har även beslutat om föreskrifter och allmänna råd för bilagan till examensbevis, Diploma Supplement, samt föreskrifter om grundläggande behörighet och urval.

Som del av att förbereda för övergången till ämnesbetyg i gymnasieskolan pågår ett arbete med ändringar i UHR:s föreskrifter om kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper för särskild behörighet till utbildning som leder till yrkeslärarexamen. Det har skett i nära samråd med Skolverket. Två remisser har skickats ut under året och det pågår samråd kring en tredje remiss.

Av tabell 14 framgår antalet tillstånds- och yttrandeärenden som har inkommit respektive avgjorts. Antalet inkomna ansökningar om tillstånd att använda alternativt urval och annan platsfördelning ligger på samma nivå som 2022, medan antalet avgjorda tillståndsärenden har minskat något.

Antalet inkomna och avgjorda yttrandeärenden har minskat jämfört med året innan. Av de ärenden som kommit in 2023 har dock 85 procent avgjorts. Differensen mellan antalet inkomna och avgjorda ärenden kan i vissa delar förklaras med att ett antal ärenden ofta kommer sent på året och avgörs därför först året efter.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ett ärende 2023 var 42 dagar, en ökning från 2022 med 14 dagar. Ökningen bedöms främst bero på att antalet utredare som handlägger ärendena har minskat under året. För en ansökan om tillstånd var den genomsnittliga handläggningstiden 46 dagar. För yttranden var motsvarande siffra 40 dagar. Se tabell 15 för jämförelse med tidigare år. Myndighetens mål är att ärenden ska vara avgjorda inom åtta veckor. Även om handläggningstiden har ökat under året har målet uppfyllts med god marginal. Kortare handläggningstid ger lärosäten mer tid att informera sökande om behörighetskrav och/eller urvalsbestämmelser för den aktuella utbildningen.

Tabell 14. Tillstånd och yttranden – inkomna och avgjorda

	2023		2022		2021	
	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²
Tillstånd om andra behörighetskrav	-	-	-	-	2 ³	9 ³
Tillstånd om alternativt urval och annan platsfördelning	12	11	12	12	6	9
Yttrande över andra krav	22	18	24	28	18	14

1. Ärenden som inkommit till myndigheten under respektive år.

2. Ärenden som avgjorts under respektive år oavsett vilket år de inkom till myndigheten.

3. För utbildning som påbörjades före maj 2022 fattade UHR, i enlighet med då gällande bestämmelser i Högskoleförordningen, beslut om tillstånd för lärosäten att använda andra särskilda krav.

Tabell 15. Tillstånd och yttranden – genomsnittlig handläggningstid (antal dagar)

	2023	2022	2021
Tillstånd om andra behörighetskrav	-	-	72
Tillstånd om alternativt urval och annan platsfördelning	46	31	53
Yttrande över andra krav	40	28	29
Genomsnittlig handläggningstid totalt	42	28	45

Sammantagen bedömning och analys av området

Den sammantagna bedömningen är att resultatutvecklingen för verksamhetsområdet Analys, främjande och tillträde under året har varit god. Bedömningen baseras på att utvecklingen och måluppfyllelsen inom de flesta verksamheter inom området har varit positiv.

Responser på rapporter och publikationer har varit positiv och myndigheten har sett ökad efterfrågan på presentationer av resultat.

Inom högskolepedagogik har en stor mängd externa aktiviteter lett till att lärosätenas arbete utvecklats, inklusive att en struktur för delat ansvar efter att regeringsuppdraget avslutas i februari 2024 är överenskommen. På så sätt kan lärosäten fortsatt samordna sig, dela erfarenheter och utvecklas inom området. UHR har aktivt bidragit i utvecklingen av MSV KLL. Samverkande parter har tagit fram förslag på insatser som på sikt kan leda till stärkt kompetensförsörjning.

Årets arbete i Plint har lett till ökad samordning av insatser och större ömsesidig kunskap om myndigheternas verksamhet som rör internationalisering av högre utbildning, forskning och innovation. Samarbetet har även möjliggjort mottagarkapacitet för regeringsuppdraget Främja ansvarsfull internationalisering och underlättat annan myndighetssamverkan kring närliggande frågor.

När det gäller breddad rekrytering har den externa aktiviteten under året varit begränsad och resultatet ses som tillfredsställande. Myndigheten har lagt grunden för ett strukturerat arbete 2024 och framåt, bland annat genom att utveckla samverkan med andra aktörer. Därmed förväntas aktiviteterna nästa år kunna nå goda resultat.

Genom att besluta om föreskrifter har myndigheten säkerställt att regelverket för tillträde till högre utbildning är aktuellt och ligger till grund för en rättssäker antagning. Såväl föreskrifter som tillstånd och yttranden har haft en rättssäker och effektiv handläggning samt hanterats inom de uppsatta tidsramarna.

När det gäller samordningen av validering av yrkeskunskaper i antagningen till yrkeslärarutbildningen har UHR under året tagit steg i att underlätta för lärosätena i valideringen av yrkeskunskaper i antagning till yrkeslärarutbildning. Det har gjorts genom att avtal med bedömare tecknas centralt med myndigheten och inte med enskilda lärosäten.

Bedömning av utländsk utbildning

UHR ansvarar för att genomföra bedömningar av utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå. Detta sker i enlighet med 5 § i förordning (2012:811) med instruktion för Universitets- och högskolerådet, samt med stöd av att UHR är ett ENIC-NARIC-kontor i enlighet med Lissabonkonventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europa.

Myndigheten är nationellt informationscentrum i enlighet med vad som följer av Europarådets konvention om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen av den 11 april 1997, och Unescos globala konvention om erkännande av kvalifikationer avseende högre utbildning av den 25 november 2019, förordning (2022:1225). I uppdraget ingår att bistå relevanta aktörer med information och expertkunskap om utländsk utbildning. Detta sker i enlighet med 7 § i förordning (2012:811) med instruktion för Universitets- och högskolerådet..

Likvärdig bedömning av utländska utbildningar

UHR möter sedan flera år större efterfrågan i form av ett ökat antal ansökningar om bedömning av utländsk utbildning och fler använder myndighetens digitala tjänster, till exempel Bedömningstjänsten. Antalet ansökningar har ökat med 8 procent jämfört med 2022. Det är framför allt ansökningar om bedömning av utländsk högskoleutbildning som har ökat. Parallellt har handläggningstiden minskat med elva dagar och mängden beslutade ärenden har ökat med 14 procent. Allt fler personer får ett utlåtande som ligger till grund för deras etablering i Sverige.

Tabell 16. Inkomna ärenden och beslutade ärenden

	2023		2022		2021	
	Inkomna ärenden ¹	Beslutade ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Beslutade ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Beslutade ärenden ²
Gymnasial utbildning	10 494	11 168	9 928	10 107	10 184	10 342
Eftergymnasial yrkesutbildning	2 301	2 687	2 408	2 204	2 184	2 136
Akademisk utbildning	12 451	12 602	11 046	10 963	10 213	9 934
Summa	25 246	26 457	23 382	23 274	22 581	22 412

1. Ärenden som kommit in till myndigheten respektive år.

2. Ärenden som beslutats respektive år oavsett vilket år de kom in till myndigheten.

Tabell 17. Ärendestatistik för bedömning av utländsk utbildning

	2023	2022	2021
Totalt antal inkomna ärenden	25 246	23 382	22 581
varav kvinnor	14 971	13 992	13 661
varav män	6 708	6 496	6 623
varav annat ¹	3 567	2 894	2 297
åldersgrupp 19 år och under ²	511	428	398
åldersgrupp 20–24 år	1 704	1 604	1 628
åldersgrupp 25 år och över	22 834	21 197	20 454

1. "Annat" anger att sökande saknar svenskt personnummer, inte angett kön eller uppgett "annat" i ansökan.

2. Vid registrering har inte samtliga personer angett födelsedatum och summan av ärenden fördelat på åldersgrupper är därför mindre än det totala antalet inkomna ärenden.

I bedömningsverksamheten ska alla utbildningars inriktningar bedömas likvärdigt och kön ska inte påverka hur UHR behandlar en sökande. Uppföljningar av statistiken visar att kvinnor och män får sina utbildningar erkända i samma omfattning.

Tabell 18. Kostnader för bedömningsärenden

	2023	2022	2021
Beslutade ärenden	26 456	23 274	22 412
Kostnad för bedömning (tkr)	65 282	65 393	65 168
Kostnad per bedömningsärende (kr)	2 468	2 810	2 908

År 2023 var den genomsnittliga handläggningstiden för en bedömning av utländsk utbildning 76 dagar. Se tabell 19 för jämförelse med tidigare år.

Tabell 19. Genomsnittlig handläggningstid, antal dagar

	2023	2022	2021
Gymnasial utbildning	56	78	77
Eftergymnasial yrkesutbildning	115	110	121
Akademisk utbildning	86	90	84
Genomsnittlig handläggningstid totalt ¹	76	87	84

1. Den genomsnittliga handläggningstiden räknas fram som ett viktat värde.

Nationellt informationscentrum för erkännandefrågor

Uppdraget som nationellt informationscentrum för erkännandefrågor, det vill säga ett ENIC-NARIC-kontor, innebär att UHR bistår relevanta aktörer med information och expertkunskap om utländsk utbildning, främst genom webbtjänsterna Bedömningstjänsten, NARIC-portalen, Bedömningshandboken och länkbiblioteket LinkLib. Webbstatistik finns inte för perioden juli–oktober 2023. Därför är det inte möjligt att göra en exakt jämförelse med föregående år. UHR har under 2023 deltagit i Europeiska rådets projekt Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED) som syftar till att motverka fusk med utbildningsdokument inom högskolesektorn. Det

har gjorts som ett led i arbetet med ansvarsfull internationalisering. UHR har bidragit i arbetet med att ta fram rapporten Means to Counter Education Fraud: Legislation, practices and instruments som har publicerats under året.

Yrkeskvalifikationsdirektivet och rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationer

Uppdraget som nationell samordnare för yrkeskvalifikationsdirektivet (YKD) innebär bland annat att främja enhetlig tillämpning av regelverket för mobilitet för yrkesverksamma. Detta görs genom att vara en aktör i EU-kommissionens olika expertfora, samt genom tät dialog med framför allt Utrikesdepartementet och behöriga myndigheter för reglerade yrken. UHR har under året deltagit i framtagandet av EU-kommissionens rekommendationer för erkännande av yrkeskvalifikationer från tredjeland, en del av det så kallade Skills and Talent Mobility Package.

I samarbete med Kommerskollegium har UHR föreläst för potentiella kandidatländer som deltagit i den handelspolitiska utbildningen Trade Academy och bidragit till policyrekommendationer för nästkommande EU-kommission. UHR har vidare lämnat regelbunden rådgivning till regelgivare i proportionalitetsfrågor för att minska antalet reglerade yrken, eftersom de utgör hinder för den fria rörligheten.

I uppdraget till UHR ingår att ta fram analyser till Regeringskansliet som används för att ta fram svensk position om frågor kopplade till YKD, samt att löpande lämna rapporter och analyser till EU-kommissionen vad gäller mobilitet inom reglerade yrken och tillämpningen av yrkeskvalifikationsdirektivet. Under året bistod UHR Kommerskollegium i arbetet med att ta fram policyrekommendationer för att stärka den inre marknaden 2024–2029. UHR har redovisat Sveriges nationella tillämpning av YKD till EU-kommissionen, samt lämnat underlag om tillämpningen av proportionalitetsprövningsdirektivet.

I rollen som Rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationsdirektivet stöder UHR medborgare och myndigheter med bland annat utfärdande av intyg och rådgivning i personärenden. Ärendeläget är relativt stabilt och handläggningstiden följer skyldigheterna enligt både direktivet och den gemensamma digitala ingången SDG.

Inom uppdraget att utfärda juridiskt bindande intyg samt lämna yttranden till behöriga myndigheter över svensk utbildning inför tillträde till reglerade yrken inom EU/EES och Schweiz har 796 intyg och yttranden utfärdats under året, att jämföra med 753 stycken år 2022. Den genomsnittliga handläggningstiden är tolv dagar.

Tabell 20. Yrkeskvalifikationsdirektivet, antal intyg och yttranden

	2023	2022	2021
Intyg tillträde till reglerade yrken inom EU/EES och Schweiz	398	334	71
Yttrande till behöriga myndigheter i annat land än Sverige inom EU/EES	335	379	236
Utfärdande och förlängning av europeiskt yrkeskort för utresande svenskutbildade bergsguider	55	23	49
Utfärdande och förlängning av europeiskt yrkeskort för utresande svenskutbildade skidinstruktörer	8	17	-
Totalt antal intyg och yttranden	796	753	356

Under 2023 kom det in 1 881 begäranden om yttranden om utländsk utbildning från svenska behöriga myndigheter som utfärdar legitimation för reglerade yrken. Sedan 2022 har en ny överenskommelse slutits, med Jordbruksverket. Det har utfärdats totalt 1 904 intyg och yttranden. Den genomsnittliga handläggningstiden är tolv dagar.

UHR har därmed elva formella överenskommelser med sju behöriga myndigheter, för 21 yrken. UHR bedömer även enstaka andra ärenden åt myndigheter och för enskilda dialoger om överenskommelser.

Tabell 21. Ärendestatistik för antal yttranden behöriga myndigheter för legitimationsprövning

Inkommande	2023	2022	2021
Skolverket	1 454	1 836	2 081
Socialstyrelsen, inom och utanför EU	352	382	196
Arbetsmiljöverket	1	6	3
Elsäkerhetsverket	65	61	41
Jordbruksverket	9	5	10
Fastighetsmäklarinspektionen	-	1	2
Transportstyrelsen	-	-	-
Övriga	-	2	2
Totalt antal yttranden	1 881	2 293	2 336

UHR har även utökat sin samverkan med Socialstyrelsen och Migrationsverket vad gäller äkthetsverifiering av utländska utbildningsdokument samt information om lärosätens erkännandestatus. Antalet remisser från Migrationsverket har ökat, från 73, då hanteringen påbörjades, till 401 i år. I överenskommelsen med Migrationsverket rör det sig om utbildningar på avancerad högskolenivå från länder utanför EU/EES. Uppdraget bygger på regelverket för arbetskraftsinvandring, utlänningslagen (2005:716) arbetskraftsinvandringsdirektivet.

På uppdrag av CSN prövar UHR eftergymnasiala utbildningar och fattar beslut om huruvida de uppfyller kraven för godtagbar standard enligt 3 kap. 21 § Studiestödsförordningen (2000:655). Bedömningen görs med stöd i föreskrifterna om godtagbar standard, UHRFS 2115:2. Det är en del av den prövning som görs för att svenska studenter som vill studera utanför Norden på eftergymnasial nivå ska kunna beviljas studiemedel. Antalet begäranden om prövning har ökat med 28 procent jämfört med 2022.

Tabell 22. Övrig ärendehantering

Inkomna ärenden	2023	2022	2021
CSN Godtagbar standard	529	413	408
Migrationsverket	401	78	-
Socialstyrelsen	47	85	-
Övrigt (universitet och högskolor bl.a.)	89	53	-
Totalt	1 066	629	408

Studien Erkännande av utländsk utbildning – ett verktyg för integration?

2023 slutfördes den fleråriga studien Erkännande av utländsk utbildning – ett verktyg för integration? I studien har UHR undersökt hur myndighetens bedömningar av utländska utbildningar bidrar till integration på arbetsmarknaden och den framtida kompetensförsörjningen. Genom delstudierna har kunskapen ökat bland myndigheter och organisationer som arbetar inom området, och internt. Totalt har fyra delrapporter och en slutrapport publicerats under åren 2022 och 2023. De viktigaste resultaten från delrapporterna sammanfattats i slutrapporten Integration på arbetsmarknaden, kompetensförsörjning och utländsk utbildning. Där utvecklas även resonemang om utlåtanden som en del i integration och kompetensförsörjning.

Resultaten indikerar bland annat att det är en fördel att ha ett utlåtande från UHR, både för att ha rätt kvalifikationer och etablera sig på arbetsmarknaden. Det gäller på både kort sikt och över längre tid, och för alla utbildningsnivåer. Arbetsgivare har stor nytta av utlåtanden från UHR, särskilt tidigt i rekryteringsprocesser. Studien visar att bedömning av utländsk utbildning är en viktig pusselbit i samhällets arbete med integration, inte minst vid rekrytering till bristyrken och för Sveriges framtida kompetensförsörjning. Ett webinarium sammanfattade studien, där representanter från Arbetsförmedlingen, Sveriges Kommuner och Regioner och Svenskt Näringsliv deltog.

Nätverksmöte i Stockholm för ENIC-NARIC-kontoren

I juni arrangerade UHR tillsammans med ENIC Bureau och NARIC Advisory Board, Europeiska kommissionen, Europarådet och Unesco det årliga nätverksmötet för ENIC-NARIC-kontoren, där 55 länder ingår. Mötet gav viktiga möjligheter att diskutera utvecklingen inom området för erkännande av kvalifikationer, att stödja multilateralt samarbete genom att dela information om erkännande av kvalifikationer om policyer och praxis.

Sammantagen bedömning och analys av området

Den sammantagna bedömningen är att resultatutvecklingen för verksamhetsområdet Bedömning under året varit god. Bedömningen baseras på en analys av utvecklingen av prestationer och resultat i förhållande till uppsatta mål.

Handläggningstiden för bedömningsärenden har minskat trots ett ökat inflöde av ärenden. Arbetsgivare får genom de digitala tjänsterna ökad kunskap om det stöd myndigheten tillhandahåller. Samarbetet med andra myndigheter har utvecklats och utökats under året. UHR bidrar på detta vis till att fler individer får möjlighet att etablera sig i samhället genom studier eller arbete.

Effektiviteten i arbetet med att bedöma utländsk utbildning har ökat kraftigt trots en åttaprocentig ökning av antalet ansökningar jämfört med 2022. Handläggningstiden har minskat med elva dagar och den totala mängden beslutade ärenden har ökat med 14 procent jämfört med 2022. Det gör sammantaget att fler får en bedömning av sin utländska utbildning och de får det i ett tidigare skede, vilket gör att fler kan påbörja sin etablering på arbetsmarknaden, och de kan göra det något snabbare än tidigare.

Arbetsgivare använder sig av det stöd UHR tillhandahåller inom erkännandefrågor och genom fortsatt utveckling av UHR:s digitala tjänster når vi fler. Frågor om utländska utbildningsdokuments äkthet har ökat. Det är en trolig följd av ett ökat fokus på säkerhetsfrågor vid rekrytering, både nationellt och internationellt. Myndigheten deltar i flera sammanhang kopplat till regeringens satsning på Sveriges kompetensförsörjning, och den stora arbetskraftsbristen inom ett stort antal yrken.

Samma resultat gäller generellt för en ökad efterfrågan på information om bedömningsverksamheten. UHR:s tolkning är att den dels beror på att kannedomen om bedömningsverksamheten har ökat, dels att UHR utvecklat sina digitala tjänster för att göra informationen mer lättillgänglig. Den digitala bedömningstjänsten når fram till betydligt fler inom målgrupperna, specifikt arbetsgivare och vägledare, samt möter deras efterfrågan på digital tillgänglighet. NARIC-portalen och Bedömningshandboken är fortsatt relevanta för antagningshandläggare och vägledare, som i allt högre grad får frågor från personer i omställning.

Vad gäller verksamheten med yrkeskvalifikationer, yttranden och utökad myndighetssamverkan håller verksamheten, i form av expertstöd, servicenivå och handläggning fortsatt hög kvalitet. Under året har det tecknats en ny överenskommelse samt tillkommit ett ytterligare yrke inom ramen för befintliga samarbeten mellan UHR och behöriga myndigheter. När det gäller utökad myndighetssamverkan har det skett en procentuell stor ökning av antalet inkommande ärenden som rör utbildningsdokumentens äkthet, framför allt från Migrationsverket. Även det är en följd av ett ökat fokus på säkerhetsfrågor.

Internationellt samarbete och mobilitet

UHR ansvarar för att informera, administrera, besluta, stödja och följa upp program för internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet. Det gör UHR genom att vara nationellt programkontor för Erasmus+, ansvara för utbytesprogram inom samarbetet Asien-Europa-mötet (ASEM-DUO), Nordiska ministerrådets mobilitets- och nätverksprogram Nordplus, statsbidrag för att främja internationella kontakter inom skolans område (Atlas) samt utbytesprogrammen Ett år i Frankrike, Spanien eller Tyskland.

UHR ansvarar också för att genomföra Europass och har i uppdrag att sprida kännedom om och användning av de tjänster för kompetenser och kvalifikationer som ramverket erbjuder på Europass-plattformen. UHR är även nationellt centrum för EPALe, eTwinning, Euroguidance och Eurydike.

UHR administrerar, och arbetar för möjligheter till, arbete och praktik inom EU:s institutioner, samt nordiskt tjänstepersonsutbyte och ökad EU-kunskap för skollärdare och skollärare genom möjlighet till studiebesök till EU:s institutioner. Myndigheten fördelar också medel till universitet och högskolor för ersättning för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter.

Detta sker i enlighet med §§ 1, 8, 9, 10, 11 och 12 i förordning (2012:811) med instruktion för Universitets- och högskolerådet.

Ökat söktryck och deltagande i programverksamheten

UHR:s mål har varit att öka söktrycket till, och uppnå ökat deltagande i, de program för internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet som myndigheten ansvarar för. Myndigheten har under året genomfört marknadsförings- och informationsinsatser för att främja internationalisering, öka kännedomen om programmen, få in ansökningar av god kvalitet och öka antalet användare av EPALe och eTwinning.

Under året har UHR genomfört 100 informations- och kommunikationsinsatser i form av externa seminarier. Insatsernas format och innehåll har anpassats och samordnats med utgångspunkt i programmets målgrupper, mål och prioriteringar. Majoriteten, 70 procent, har genomförts digitalt. På så sätt har myndigheten kunnat nå utbildningsanordnare i hela landet på ett effektivt sätt. Inom ramen för ansvaret för Euroguidance har även insatser riktats till vägledare för att förstärka den internationella dimensionen inom vägledning. Webbplatsen Utbyten.se har varit ett viktigt verktyg för att informera om programverksamheten. Eftersom antalet ansökningar från aktörer inom yrkesutbildning, och i viss mån vuxnas lärande, har varit litet i relation till tillgänglig budget har särskilda informationsinsatser riktats till dessa målgrupper.

Resultatet av verksamheten följs upp bland annat i form av antal inkomna ansökningar och antal beviljade ansökningar. Målet är att alla tillgängliga medel per program ska fördelas fullt ut och komma svenska utbildningsorganisationer till del. UHR bedömer att pandemieffekter inte längre påverkar utbildningsaktörernas intresse för internationellt samarbete och utbyte. Som framgår av tabell 23 har antalet inkomna ansökningar ökat med 32 procent jämfört med 2022. Inom programmet Erasmus+ har antalet ansökningar från aktörer inom yrkesutbildning ökat med 36 procent.

Tabell 23. Inkomna och beviljade ärenden 2021–2023¹

	2023		2022		2021	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
EU	829	582	552	402	394	392
Nordiska ministerrådet	203	148	143	129	79	71
Sida ²	0	0	76	53	42	42
Anslagsmedel	421	282	329	278	234	188
Summa	1 453	1 012	1 100	862	749	693

¹ Antalet inkomna ansökningar avser mobilitets- och samarbetsprojekt samt enskilda stipendier som kommit in 2023. Beviljade ärenden avser de ansökningar som fått bifall under året. Antalet inkomna ansökningar inkluderar även Erasmus+ ackrediteringsansökningar (131 st). Beslut om dem fattas i januari 2024, och ingår därför inte i siffran för beviljade.

² Finansieringen från Sida för de biståndsfinansierade programmen upphörde 2022. Därför har ingen ny ansökningsomgång öppnats 2023.

De 1 012 beviljade ärendena omfattar drygt 29 000 mobiliteter som skapar förutsättningar för till exempel utbyten, praktik och jobbskuggning för elever, studenter, lärare och annan personal. Jämfört med 2022 innebär det en ökning med 4 procent.

I likhet med utvecklingen föregående år har tillgängliga medel för internationellt samarbete och mobilitet ökat. Ökningen beror i huvudsak på att budgeten för Erasmus+ har ökat jämfört med 2022. Vidare beslutade Nordiska ministerrådet att föra över medel som inte använts på grund av pandemin till den nya programperioden 2023–2027.

Som framgår av tabell 24 har, med undantag av Nordplus, alla tillgängliga medel fördelats. Myndigheten har i enlighet med villkoren i regleringsbrevet möjlighet att använda anslagsmedel inom Erasmus+ om det uppstår underskott på bidragsmedlen från Europeiska unionen. Förbrukningsgraden inom Erasmus+ ligger vanligtvis runt 80 procent. För att säkerställa att Erasmus+ medlen nyttjas maximalt och kommer svensk utbildning till godo överstiger därför de beviljade medlen de tillgängliga medlen. Trots en ökning av både inkomna och beviljade ansökningar inom Nordplus har det inte varit möjligt att fördela alla tillgängliga medel. Den främsta orsaken är att det inte har kommit in tillräckligt många ansökningar av god kvalitet.

Tabell 24. Andel beviljade medel av tillgängliga medel per finansjär 2021-2023¹

Finansiär	Beviljade medel (tkr)	Andel av tillgängliga medel (%)	Beviljade medel (tkr)	Andel av tillgängliga medel (%)	Beviljade medel (tkr) ³	Andel av tillgängliga medel (%)
	2023	2023	2022	2022	2021	2021
EU	728 100	103%	603 971	103%	436 112	103%
Nordiska ministerrådet	53 759	80%	27 423	51%	16 133	45%
Sida ²	0	0%	24 955	100%	20 758	54%
Anslagsmedel	82 056	100%	74 807	100%	73 260	95%
Summa	863 915	101%	731 156	99%	546 263	95%

¹ EU-medel och medel från Nordiska ministerrådet betalas ut i euro och är i tabellen omräknade till svenska kronor enligt växelkursen 1 euro = 11,50 kronor för 2023, 1 euro = 10,50 kronor för 2022 och 1 euro = 10,00 kronor för 2021. Observera att det förekommer ett tryckfel i årsredovisningen för 2022 och att växelkursen för 2022 inte är korrekt. Summorna är avrundade till närmaste tusental kronor.

² Finansieringen från Sida för de biståndsfinansierade programmen upphörde 2022. Därför har inga medel beviljats 2023.

³ Observera att det förekommer ett tryckfel i årsredovisningen för 2022 och att de redovisade uppgifterna om beviljade medel för 2021 och 2020 är felaktiga. De korrekta uppgifterna återfinns i årsredovisningen för 2021.

Resultatutvecklingen för EPALÉ och eTwinning följs upp i form av antal nya registrerade användare. Under 2023 har antalet nya användare i EPALÉ uppgått till 313. Det är en ökning jämfört med 2022. Inom eTwinning uppgår antalet nya användare under 2023 till 604, vilket är en ökning jämfört med 2022. Ytterligare lärare och andra personer har under året registrerat sig i den digitala plattformen European School Education Platform (ESEP). Plattformen lanserades av EU-kommissionen under 2022. De som vill använda eTwinning's digitala samarbetsyta måste först registrera sig i ESEP och sedan valideras som eTwinning användare. Tekniska utmaningar i samband med lanseringen gör att uppgifterna om antalet nya användare för 2022 och 2023 inte är helt jämförbara.

Program med särskilda rapporteringskrav enligt regleringsbrevet

UHR ska i enlighet med regleringsbrevet för 2023 redovisa hur medlen för medverkan i ASEM-DUO och medlen för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter har använts. När det gäller stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter ska myndigheten även redovisa fördelningen av medel samt redogöra för de stipendiemedel som lärosätena har tilldelat studenter som är medborgare i en stat som enligt OECD/DAC kan vara föremål för bistånd.

ASEM-DUO – ömsesidigt utbyte med Asien och Oceanien

Programmet ASEM-DUO är ett ömsesidigt utbytesprogram mellan studenter i Sverige, Asien och Oceanien där två studenter byter utbildningsort med varandra. Återkrav från ej genomförda utbyten från 2022 har kunnat fördelas i ansökningsomgången 2023. Därför har UHR beviljat totalt cirka 1,1 miljoner kronor till sammanlagt 15 par studenter.

Stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter

Som tidigare år har programmet varit översökt och lärosäten har under 2023 ansökt om totalt 173 miljoner kronor för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. Som framgår av tabell 25 innebär det att beviljandegraden har varit 35 procent. Varje lärosäte beviljar nedsatt studieavgift med procentsatser som de själva bestämmer utifrån kostnaderna för varje enskild utbildning. Det går därför inte att ge en övergripande bild av hur den låga beviljandegraden påverkar möjligheten att attrahera utländska studenter.

Tabell 25. Fördelning per lärosäte av beviljade medel 2023 för stipendier till studieavgiftsskyldiga studenter för läsåret 2024/2025, tusental kronor¹

Lärosäte	2023	2022	2021
Blekinge tekniska högskola	2 008	2 090	1 958
Chalmers tekniska högskola	3 990	3 962	3 903
Försvvarshögskolan	344	232	235
Gymnastik- och idrottshögskolan	429	0	0
Göteborgs universitet	3 617	3 716	3 399
Handelshögskolan i Stockholm	915	928	999
Högskolan Dalarna	1 128	982	1 491
Högskolan i Borås	449	468	471
Högskolan i Gävle	619	619	739
Högskolan i Halmstad	1 829	1 813	1 601
Högskolan i Skövde	1 244	1 054	868
Högskolan Kristianstad	506	532	502
Högskolan Väst	1 908	1 776	2 101

Karlstads universitet	326	500	344
Karolinska institutet	1 338	1 534	1 543
Konstfack	649	584	588
Kungl. Konsthögskolan	684	678	675
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	521	524	522
Kungl. Tekniska högskolan	6 046	6 090	6 525
Linköpings universitet	1 949	2 157	2 567
Linnéuniversitetet	2 811	2 982	3 095
Luleå tekniska universitet	954	816	500
Lunds universitet	6 761	7 086	6 744
Malmö universitet	1 102	1 007	861
Mittuniversitetet	413	415	446
Mälardalens högskola	822	789	652
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	2 419	2 482	2 820
Stockholms konstnärliga högskola	890	1 010	1 142
Stockholms universitet	3 299	3 067	2 818
Sveriges lantbruksuniversitet	952	947	977
Södertörns högskola	413	416	397
Umeå universitet	1 740	1 703	1 630
Uppsala universitet	6 730	6 807	6 596
Örebro Universitet	469	508	570
Summa	60 274	60 274	60 274

1 Observera att justeringar av avrundningar har gjorts i tabellen gällande åren 2021 och 2022.

Den geografiska fördelningen av stipendier framkommer inte vid ansökningstillfället utan först i rapporteringen från lärosätena. Den rapportering som kom in till UHR 2023 avser medel som beviljades 2021 och 2022. Av tabell 26 framgår att 86 procent av stipendiemedlen fördelades till DAC-länder. För 2022 var motsvarande siffra 84 procent. Development Assistance Committee (DAC) är ett internationellt forum som säkerställer biståndets kvalitet och beslutar om gemensamma regler för bistånd samt vilka länder som uppfyller krav för bistånd.

Tabell 26. Stipendier som beviljats av lärosätena, per land 2021–2023, tusental kronor ¹

Land	2023 (tkr)	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Afghanistan (DAC)	0	0	79
Albanien (DAC)	0	580	144
Algeriet (DAC)	0	0	95
Australien	353	715	0
Azerbajdzjan (DAC)	63	289	290
Bangladesh (DAC)	2 284	2 562	1 783
Belarus (DAC)	0	85	90
Benin (DAC)	0	0	80
Bolivia (DAC)	80	0	0
Bosnien-Hercegovina (DAC)	0	0	290
Brasilien (DAC)	713	267	771
Chile	155	428	198
Colombia (DAC)	372	1 513	1 971
Costa Rica	0	0	401
Dominikanska republiken (DAC)	200	0	0
Ecuador (DAC)	0	155	0
Egypten (DAC)	991	918	508
Etiopien (DAC)	1 109	0	39
Filippinerna (DAC)	36	126	105
Förenade arabemiraten	63	105	0
Gambia (DAC)	0	357	266
Georgien (DAC)	0	868	0
Ghana (DAC)	1 377	715	711
Guatemala (DAC)	0	0	242
Guyana (DAC)	0	0	120
Indien (DAC)	9 085	8 337	9 313
Indonesien (DAC)	840	650	1 566
Irak (DAC)	0	330	87
Iran (DAC)	2 465	4 616	3 259
Israel	602	0	155
Jamaica (DAC)	0	0	120
Japan	441	376	180
Jemen (DAC)	0	155	83
Jordanien (DAC)	0	907	210
Kamerun (DAC)	0	0	258
Kanada	547	1 206	948
Kazachstan (DAC)	270	335	0
Kenya (DAC)	785	12	280
Kina (DAC)	14 231	10 911	11 058
Kosovo (DAC)	0	128	39
Kuba (DAC)	555	0	0
Libanon (DAC)	490	255	353
Liberia (DAC)	0	80	61
Libyen (DAC)	110	33	0

Malawi (DAC)	167	0	0
Malaysia (DAC)	250	29	310
Marocko (DAC)	55	0	90
Mexiko (DAC)	955	1 221	1 163
Mongoliet (DAC)	14	360	0
Myanmar (Burma) (DAC)	216	0	72
Nepal (DAC)	501	395	189
Nya Zeeland	0	510	0
Nigeria (DAC)	2 799	3 821	4 258
Pakistan (DAC)	886	4 301	5 470
Peru (DAC)	374	365	188
Rwanda (DAC)	0	0	203
Ryska federationen	1 035	2 103	842
Saudiarabien	14	310	101
Senegal (DAC)	55	0	0
Serbien (DAC)	90	240	400
Sierra Leone (DAC)	60	0	0
Singapore	0	40	315
Somalia (DAC)	0	141	0
Sri Lanka (DAC)	3 348	3 990	1 321
Storbritannien och Nordirland	1 716	1 401	1 365
Sudan (DAC)	135	180	290
Sydafrika (DAC)	318	131	227
Sydkorea	0	1 100	48
Syrien (DAC)	72	152	1 287
Taiwan	821	208	783
Thailand (DAC)	1 328	1 069	403
Tunisien (DAC)	0	339	94
Turkiet (DAC)	1 344	3 548	1 646
Uganda (DAC)	0	14	119
Ukraina (DAC)	60	682	444
USA	2 828	2 399	3 901
Uzbekistan (DAC)	0	100	334
Vietnam (DAC)	1 901	801	506
Zambia (DAC)	156	157	0
Zimbabwe (DAC)	98	48	815
Totalsumma	59 810	68 165	63 331

1 Uppgifterna om stipendier som beviljats av lärosätena har i årsredovisningen för 2022 redovisats i kronor och inte i tusental kronor. Det är därför inte möjligt att direkt jämföra 2023 års tabell med tidigare års tabeller.

Stöd för att öka genomförandegraden av beviljade projekt

UHR har haft som mål att öka genomförandegraden och därmed verka för att aktörer som har beviljats bidrag kan uppnå målen för projekten och använda tilldelade medel. Myndigheten har under året genomfört en rad insatser för att stödja projektägarna.

Återkommande informationsmöten och lättillgänglig information på Utbyten.se har gett tillgång till verktyg, dokument och tips. Tematiska seminarier mellan pågående projekt har gett möjlighet till erfarenhetsutbyten och förutsättningar för att projektresultaten får ett mervärde och används i den

fortsatta verksamheten inom organisationen och av andra. Inom ramen för myndighetens ansvar för Europass har projektägare fått information om bland annat Europass mobilitetsdokument som stöd för att dokumentera vad en individ har lärt sig under en organiserad mobilitetsperiod utomlands, till exempel studier, praktik, eller jobbskuggning. Under 2023 har UHR genomfört 77 informationsmöten och tematiska möten som stöd för pågående projekt samt utvecklat informationen på Utbyten.se.

Resultatet av verksamheten och använda medel följs i huvudsak upp genom projektägarnas slutrapportering. Målet har varit högre förbrukningsgrad av beviljade projektmedel. Antalet avslutade projekt har 2023 ökat med 126 procent jämfört med 2022. Ökningen beror främst på att många projekt från tidigare år fick förlängd kontraktstid på grund av coronapandemin för att ge projektägarna möjlighet att slutföra sina projekt.

Av tabell 27 framgår att förbrukningsgraden har ökat jämfört med föregående år. Förbrukningsgraden är lägre främst inom projekt där kostnader för mobilitet av elever och studerande utgör en stor del av bidraget. Det beror på att det vid ansökningstillfället kan vara svårt att uppskatta det framtida intresset bland elever och studerande. Bedömningen är särskilt svårt för nya aktörer. Inom högre utbildning, där det finns lång erfarenhet av studerandemobilitet, är överensstämmelsen mellan planerade och genomförda mobiliteter ofta bättre. Trots möjligheten till förlängning av projektperioden har coronapandemin också lett till att projektägare ibland har fått ändra ambitionerna i projekten. Även det oroliga världsläget påverkar fortsatt möjligheten till studier och praktik utomlands, särskilt när det gäller länder utanför Europa. Den låga förbrukningsgraden för de biståndsfinansierade programmen beror främst på nedkortad projekttid som en följd av att finansieringen från Sida upphört för den programverksamheten.

Tabell 27. Antal avslutade ärenden och förbrukningsgrad (andelen förbrukade medel i relation till beviljade medel 2021–2023.

	2023		2022		2021	
	Antal avslutade ärenden ¹	Förbrukning %	Antal avslutade ärenden	Förbrukning %	Antal avslutade ärenden	Förbrukning %
EU	508	81%	264	80%	245	79%
Nordiska ministerrådet	183	85%	91	72%	59	82%
Sida	310	69%	33	31%	51	59%
Atlas	155	72%	124	37%	101	41%
Summa	1 156	81%	512	76%	456	76%

1 Antal avslutade ärenden och förbrukningsgrad avser beviljade ärenden som avslutats 2023. Eftersom projektperioden vanligen är flerårig och en ansökan i vissa fall kan komma in år 1, beviljas år 2 och slutrapporteras år 3 kan antalet avslutade inkomna ärenden under ett specifikt kalenderår inte jämföras med antal inkomna och beviljade ärenden som presenteras i tabell 23. Uppgifterna om avslutade ärenden redovisas endast för program eller programdelar där bidrag beviljas för projekt som pågår under en längre tid, ett till tre år.

Insatser för att öka spridningen av resultat

UHR har haft som mål att öka spridningen av resultat från projekt och program och därmed bidra till att utveckla kvalitet, relevans och excellens i svensk utbildning. Myndigheten har under året genomfört en rad insatser för att underlätta lärande och kunskapsöverföring.

Genom reportage och intervjuer har resultat från enskilda projekt presenterats på Utbyten.se. De exempel som har publicerats 2023 visar hur både individer och verksamheter utvecklas genom internationella utbyten och samarbetsprojekt. Fördjupade analyser ger möjlighet att presentera övergripande erfarenheter, resultat och effekter av ett eller flera program. UHR har under året publicerat två rapporter om erfarenheter av mobilitet inom högre utbildning, Den akademiska personalens erfarenheter av internationell mobilitet inom ramen för Erasmus+, Incitament och hinder och Högskolepedagogisk utveckling genom Erasmus+ lärarutbyte.

UHR har även anordnat konferenser riktade till olika målgrupper inom utbildningssektorn med syfte att sprida resultat från och visa på mervärdet av internationellt samarbete. Årets konferenser har fokuserat på undervisningsskicklighet och internationella utbytens roll i att stärka lärares och skolledares kompetens, erfarenheter av deltagande i Europauniversiteten och hur internationellt samarbete kan stärka yrkesutbildningens relevans för arbetslivet. Deltagarnas utvärderingar visar att konferenserna har bidragit med inspiration, information, kontakter och nätverkande.

Inom Eurydikeuppdraget har myndigheten bidragit med information om det svenska utbildningssystemet och svensk utbildningspolitik som bland annat har resulterat i elva rapporter som har publicerats av EU:s Eurydikenätverk. UHR har under året arbetat för att ytterligare tillgängliggöra information från rapporterna. Bland annat har en animerad film om språkundervisning i Sverige i jämförelse med andra länder publicerats på myndighetens Youtube-kanal. En kortare skrift har också publicerats med jämförande information om hur andra nordiska länder arbetar med att främja elevers prestationer och motivation i STEM-ämnen.

Spridningen av resultaten från programverksamheten samt Eurydikerapporterna är viktiga kunskapsunderlag för att driva utbildningspolitiska diskussioner både nationellt och på europeisk nivå. Det bidrar även till att främja samarbetet mellan svenska utbildningsanordnare och utbildningsanordnare inom Europa och andra delar av världen.

Större intresse för internationella karriärmöjligheter

UHR har haft som mål att öka intresset för internationella karriärmöjligheter och därmed bidra till att minska underrepresentationen av anställda svenskar inom EU:s institutioner samt göra det möjligt för statsanställda att stärka sin kompetens och knyta värdefulla internationella kontakter. Det har under året genomförts en rad marknadsförings- och informationsinsatser samt utbildningsinsatser i syfte att öka kunskapen om möjligheter till praktik, arbete och utbytestjänstgöring inom bland annat EU:s institutioner, stödja svenska sökande samt öka kunskapen om och engagemanget för EU-frågor i Sverige.

Under 2023 anordnade UHR 37 informationsträffar om karriärmöjligheter inom EU:s institutioner för anställda på Regeringskansliet, myndigheter och lärosäten. I syfte att stödja svenska sökande i hela urvalsförfarandet för fasta tjänster har myndigheten även anordnat digitala träningstillfällen inför Epsos (European Personnel Selection Office) skriftliga prov. Totalt har drygt 2 000 personer deltagit i informationsträffar och nästan 500 personer i de digitala träningstillfällena.

Genom att praktisera vid EU:s institutioner kan högskolestuderande eller personer med högskole- eller universitetsexamen prova på att arbeta i en internationell miljö. Myndigheten har därför påbörjat två strategiska samarbetsprojekt riktade till lärosätena. Vidare har myndigheten rekryterat tolv studentambassadörer för EU på tio svenska lärosäten.

För att öka kunskapen om möjligheterna för statsanställda att delta i utbytestjänstgöring har UHR i webinarier informerat statsanställda, samt chefer och HR-ansvariga på myndigheter. Totalt har nära 1 000 personer från 55 myndigheter deltagit i årets webinarier, att jämföras med ungefär 150 personer från 14 myndigheter under 2022. Då betydligt fler kvinnor än män deltar i utbytestjänstgöring för statsanställda har UHR specifikt riktat information till de myndigheter som har 60 procent eller mer män anställda. Myndigheten har även säkrat jämställdhetsperspektivet i informationsmaterial så att inte stereotypa könsroller förmedlas i bilder, filmer och texter.

För att öka kunskapen om och engagemanget för EU-frågor i Sverige har UHR anordnat fortbildningen Skolambassadör för EU. Förutom en studieresa till Bryssel för lärare och skolledare, innehåller fortbildningen EU-kunskap, process- och projektledning samt information om program inom Erasmus+. År 2023 sökte 57 lärare från 49 huvudmän Skolambassadör för EU, att jämföras med 63 lärare från 54 huvudmän 2022. Till fortbildningen 2023 var könsbalansen jämn med 53 procent män och 47 procent kvinnor. Året innan, 2022, sökte 31 procent män och 69 procent kvinnor.

Resultatet av insatserna följs upp både genom deltagande i UHR:s utåtriktade aktiviteter och genom antalet sökande till arbete samt antalet deltagare i praktik vid EU:s institutioner och i utbytestjänstgöring. UHR:s mål har varit att antalet sökande ska öka jämfört med 2022. Under 2023 har det totalt varit

241 sökande från Sverige till Epsos sex utlysningar, vilket är en ökning jämfört med 2022 då det var 120 sökande. Epsos beslutade att pausa utlysningsprocessen under hösten 2023, vilket försvårar jämförelsen av siffrorna och bedömningen av om målet har uppnåtts. Under 2023 var antalet EU-praktikanter från Sverige nästan detsamma som året innan, nämligen 74 personer. Av dessa var 24 män och 48 kvinnor. En deltagare uppgav annan könstillhörighet och en valde att inte ange könstillhörighet. Antalet deltagare i utbytestjänstgöring har minskat från 23 personer 2022 till 19 personer 2023.

UHR bedömer att informations- och utbildningsinsatser bidrar till att öka intresset för internationella karriärmöjligheter både på kort och lång sikt. Effekten av ett ökat deltagande i informationsmöten och andra utåtriktade aktiviteter både när det gäller antal personer och antal myndigheter förväntas synas kommande år. Intresset återspeglas bland annat i en ökning av antalet följare på EU Careers Sweden informationskanaler i sociala medier från 20 000 till 25 030. Sveriges ordförandeskap första halvåret 2023 har också bidragit till ett ökat allmänt intresse bland svenskar för karriärmöjligheter inom EU:s förvaltning.

Internationellt samarbete i fokus under EU-ordförandeskapet

Under det svenska EU-ordförandeskapet uppmärksammades frågor om internationellt samarbete och karriärmöjligheter i möten och konferenser där UHR stod för värdskapet i samverkan med andra myndigheter eller bistod regeringen.

I april var UHR värd för nätverksträffen för Epsos experter inom EU-uttagning. Totalt 70 representanter från 24 EU-länder deltog. I samband med träffen anordnades ett stort event där studenter från åtta universitet i Stockholm och Uppsala fick möjlighet att träffa Epsos ledning, UHR:s och Sveriges ständiga representations experter inom EU-rekrytering samt flera svenska EU-tjänstepersoner. 216 studenter anmälde sig till eventet.

Programdirektörerna för alla nationella kontor för de EU-länder med flera som samarbetar inom ramen för Erasmus+ samlades i Stockholm i maj. På agendan stod bland annat den kommande halvtidsutvärderingen av pågående programperiod, ett viktigt bidrag till nästa programperiod (2028–2034).

I maj arrangerade UHR även en nätverksträff för Directors of Institutes and Schools of Public Administration (DISPA). 50 personer från 21 medlemsländer deltog, samt EU-kommissionens European School of Administration (EUSA) och European Institute of Public Administration (EIPA). Temat för mötet var krishantering i offentlig förvaltning.

Totalt 100 delegater i Bologna Follow Up Group (BFUG) från ett fyrtiotal länder möttes i Stockholm den 1 maj för att diskutera utvecklingen av högre utbildning på europeisk nivå och den fortsatta implementeringen av Bolognaprocessen. På agendan stod temadiskussioner, planering av kommande ministermöten och koordinering av stödsatser till Ukraina. I anslutning till mötet arrangerade UHR också General Assembly i EQAR (the European Quality Assurance Register for Higher Education) som Sverige nyligen blivit medlem i.

Omkring 170 experter och nyckelpersoner inom vägledningsområdet i Europa möttes i Stockholm den 31 maj – 1 juni för att delta i en europeisk konferens om livslång vägledning, New Scenes for Career Guidance. UHR arrangerade konferensen tillsammans med Arbetsförmedlingen, Skolverket, Cedefop (det europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning) och Sveriges vägledarförening. Den centrala frågan för konferensen var vilka krav som ställs på dagens studie- och karriärvägledare i en samtid som präglas av förändringar.

Sammantagen bedömning och analys av området

Den sammantagna bedömningen är att resultatutvecklingen för verksamhetsområdet Internationellt samarbete och mobilitet under året varit god. Bedömningen baseras på en analys av utvecklingen av prestationer och resultat i förhållande till uppsatta mål.

Vägen från att ta del av information till att ansöka kan vara lång, i synnerhet för aktörer med liten eller ingen erfarenhet av internationellt samarbete. Därför kan informationsinsatser som genomförts 2023 komma att avspeglas i antalet ansökningar och beviljade medel först kommande år. Men årets

informations- och spridningsinsatser bedöms ha bidragit till ett ökat intresse för de program UHR ansvarar för.

Med undantag för Nordplus har alla tillgängliga medel fördelats och kommit utbildningssektorn till del och därmed bidragit till bättre kvalitet i utbildningen och individens möjlighet till livslångt lärande. Trots att inte alla medel har fördelats inom Nordplus bedömer myndigheten resultatet för programmet som gott. Medel som inte har fördelats 2023 kan användas kommande år. Det ger förutsättningar för att bibehålla en hög beviljandegrad på ansökningarna.

Resultatet när det gäller förbrukningsgraden av beviljade medel visar på en positiv utveckling men påverkas sannolikt fortfarande av att alla projekt inte har genomförts som planerat på grund av coronapandemin. För det volymmässigt största programmet Erasmus+ måste medel som inte används lämnas tillbaka till finansären. En förbrukningsgrad på runt 80 procent innebär att Sverige inte till fullo använder de ekonomiska möjligheter som EU-programmet ger. Bedömningen är därför att resultatutveckling i denna del inte når nivån god, något som behöver beaktas i stödet för beviljade projekt. För att öka förbrukningsgraden behöver stödet till projektägare fortsätta att utvecklas bland annat genom att skapa en gemensam struktur som säkerställer att informationen till projektägarna är tillgänglig och kvalitetssäkrad.

Resultatet när det gäller intresset för internationella karriärmöjligheter visar på en positiv utveckling. Bland annat har myndighetens ambition att nå tjänstepersoner på fler myndigheter med information om möjligheterna med utbytestjänstgöring fått genomslag. UHR har nått nästan fyra gånger fler myndigheter jämfört med 2022, däribland flera som har större andel män anställda än genomsnittet.

Övriga uppdrag och system

Här redovisas resultatet av myndighetsövergripande uppdrag som följer av UHR:s instruktion. Dessutom redovisas vissa uppdrag och åiterrapporteringskrav som följer av regleringsbrev, författning eller annat regeringsbeslut.

Informationssäkerhet

Under året har ledningssystemet för informationssäkerhet och organiseringen för ett samlat informationssäkerhetsarbete uppdaterats med syfte att skapa förutsättningar för ett helhetsperspektiv. Bland åtgärderna kan nämnas etablering av en informationssäkerhetsgruppering med specialistkompetens inom informationssäkerhet, dataskydd och IT-säkerhet.

Kontinuerlig rapportering sker till myndighetens ledning och under året har innehållet i rapporteringen utvecklats. Rapporteringen inkluderar bland annat incidenter som har inträffat samt åtgärder som har vidtagits och lärdomar för att kunna få en tydligare samlad lägesbild samt underlag för vidtagna åtgärder och prioriteringar. Utifrån en sådan rapportering identifierades behovet av att stärka säkerhetskulturen ytterligare och öka medarbetarnas kunskap inom informationssäkerhetsområdet. Därför genomfördes ett webinarium riktat till samtliga medarbetare. UHR planerar regelbundna informations- och kunskaphöjande insatser även under 2024.

UHR har även genomfört en krisövning för myndighetens ledningsgrupp på temat kontinuitets- hantering i anslutning till MSB:s beredskapsvecka. Myndigheten avser att genomföra regelbundna övningar med krisorganisationen

Under året har det gjorts ett omfattande arbete med att informationsklassa samtliga processer med utgångspunkt i myndighetens informationshanteringsplaner.

UHR har även beslutat om nya riktlinjer för upphandling som ger vägledning beträffande informationssäkerhetsaspekter. Riktlinjerna bedöms bidra till att informationssäkerhetsperspektivet i ökad grad beaktas i framtida upphandlingar. Här finns även myndighetens gruppering för informations- säkerhet tillgänglig som stödresurs.

Som tidigare nämnts har UHR infört ett nytt arbetssätt för digital utveckling där hela myndighe- ten jobbar tvärfunktionellt i en gemensam utvecklingsmodell. Arbetssättet innebär att arbeta över avdelningsgränserna för att möta pågående och framtida digitaliseringsbehov med en starkt förmåga kring informationssäkerhet.

Single Digital Gateway

UHR är behörig myndighet för EU-förordningen Single Digital Gateway (SDG) som ska göra det enklare för individer och företag att få tillgång till information och använda digitala tjänster i andra EU-länder. Myndigheten för digital förvaltning (Digg) är nationell samordnare för SDG i Sverige och har fått i uppdrag av regeringen att se till att utbytet av bevis utvecklas i Sverige.

Tillsammans med Digg har UHR kartlagt vilka bevis som produceras och används i livshändelsen "Studera", och bevis som konsumeras och produceras av behöriga myndigheter för reglerade yrken. UHR har kartlagt vilka bevis som krävs för förfarandet "Lämna in inledande ansökan om antagning till en offentlig inrättning för högre utbildning", där UHR är behörig myndighet. UHR har även kartlagt vilket gymnasiebevis som är tillgängligt i den nationella betygsdatabasen och matchat det mot de datafält som ska finnas med i beviset, beslutat av EU-kommissionen.

Under året har så kallade användarresor kartlagts för att bättre förstå hur målgrupperna ska kunna leverera bevis till UHR genom det tekniska systemet för bevisutbyte. UHR har också kartlagt användarresor för personer som behöver hämta bevis från UHR till ett förfarande i ett annat EU -land genom det tekniska systemet för bevisutbyte (OOTS).

UHR har inlett ett samarbete med Socialstyrelsen, CSN samt med UHR:s motsvarighet i Finland om SDG och lösningar för att koppla våra tjänster och databaser till det tekniska systemet för bevisutbyte.

Regeringsuppdraget att utveckla en gemensam webbportal för studenthälsovården

UHR, Stockholms universitet och Linköpings universitet har ett regeringsuppdrag att utveckla en gemensam webbportal för studenthälsovården (2022-04-13 U2021/04375 och U2022/01714). Syftet är att öka den digitala samordningen av studenthälsovården vid universitet och högskolor och att därigenom stärka studenthälsovårdens arbete med att främja studenternas psykiska och fysiska hälsa och öka förutsättningarna för en god och trygg studietid.

Det genomfördes en förstudie under 2023, och teknisk utveckling och test av portalens publika del inför lanseringen i januari 2024 slutfördes. Förstudien och arbetet med att ta fram och förvalta portalen skedde i samarbete med övriga lärosäten, högskolor och Sveriges förenade studentkår. UHR:s roll är att leverera och förvalta den tekniska lösningen.

Regeringsuppdraget att bygga ut Beda

I enlighet med regeringsuppdraget bygger UHR ut den nationella betygsdatabasen, med utgångspunkt i förslaget i Skolverkets redovisning U2018/00129 Förstudie om betygsdatabas för rätten till behörighetsgivande utbildning inom Komvux samt i UHR:s utredning U2018/04835 av de juridiska förutsättningarna för en utbyggnad.

UHR har under året driftsatt den första versionen av Bedas nya tekniska plattform med en ny systemarkitektur och har också utökat Bedas datamodell för att bättre kunna verifiera meriter. Det innebär att systemet ger en ökad flexibilitet och kapacitet att möta framtida betygsreformer, samt en förbättrad återkoppling till de aktörer som rapporterar in meriter. Den driftsatta versionen har en säkrare och modernare inloggning och användarhantering. Lösningen är anpassningsbar och tillåter flera olika former av användarverifiering.

I driftsättningen av plattformen har det ingått en överflyttning av data från föregående version av systemet. Det har också innefattat att renodla och förbättra redovisningen av meriter och data från den tid då Bedas kontroller inte var lika omfattande. UHR har fortsatt att ta fram en system-till-system-lösning för att rapportera in och lämna ut meriter. Systemlösningen är tillgängliggjord för antagningssystemet NyA, CSN (körkortslån) och till viss del även för kommuner inom det kommunala aktivitetsansvaret. Ytterligare funktionalitet som utvecklats gör det möjligt att direkt i systemet, vid utlämnande av meriter, kontrollera om en person har skyddad folkbokföring eller sekretessmarkering. Parallellt regeringsuppdraget har UHR, fram tills att den nya versionen driftsattes i september, förvaltats den äldre versionen av Beda med teknisk support till användarna samt systemuppdateringar.

Regeringsuppdraget om sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

I juni 2021 gav regeringen UHR, Arbetsförmedlingen, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), Vetenskapsrådet, SCB, Digg och Vinnova i uppdrag att utveckla förutsättningarna för att tillgängliggöra data och digital information om utbildning och arbetsmarknad samt att etablera former för att förvalta en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Uppdraget ska långsiktigt främja effektiv kompetensförsörjning och livslångt lärande samt underlätta omställning på arbetsmarknaden.

UHR ansvarar för att bevaka uppdragets EU-perspektiv och har samordnat arbetet med koppling till arbete som pågår inom EU. Myndigheten ingår även i uppdragets sekretariat, vars roll är att stödja delprojekten. I denna del har UHR bland annat medverkat i arbetet kring kommunikation och upplägg av informationsmöten.

UHR har under året deltagit i det arbete som MYH bedriver med att ta fram en kvalifikationsdatabas genom att etablera Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) på högskolans struktur.

Miljöledning

UHR omfattas av förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter och ska därmed ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet. UHR redovisar årligen hur myndigheten uppfyller sina miljömål till Naturvårdsverket. Myndigheten har också uppdrag i regleringsbrev att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen (Fi2022/02571), vilket redovisas månadsvis till och med april 2023.

UHR har slutfört regeringsuppdraget att vidta åtgärder för att minska energiförbrukningen och att varje månad rapportera in uppgifter till Energimyndigheten under perioden 1 september 2022 till och med 31 mars 2023. En analys av energiförbrukningen under uppdragsperioden visar att UHR uppfyllt regeringsuppdraget att minska energiförbrukningen. Inledningsvis analyserade UHR, tillsammans med hyresvärdarna, möjligheterna att minska energiförbrukningen i myndighetens lokaler. Den förändring som bedömdes ge störst energibesparing var att minska lokalytan i Solna. UHR:s kontorslokaler bedömdes ha moderna energibesparande lösningar för värme, ventilation och belysning.

Myndigheten har även, återkommande under uppdragsperioden, informerat personalen om energibesparingsuppdraget och hur anställda kan spara energi såväl på jobbet som privat. Den 1 januari 2023 minskade UHR kontorsytan i Solna med 1 530 kvadratmeter i samband med införande av flexibla kontor. Myndighetens analys visar att den totala energiförbrukningen minskat med cirka 24 287 kilowattimmar (18 procent) under perioden januari till och med mars 2023 jämfört med motsvarande period 2022. Det är främst förbrukningen av fastighetsel som minskat.

Myndighetsövergripande system

Nationellt administrations- och informationssystem för samordnare (Nais)

Nais är ett ärendehanteringssystem som används av 36 lärosäten. UHR erbjuder lärosäten systemet som en avgiftsbelagd tjänst. Systemet används av samordnare för att handlägga, dokumentera och administrera det riktade pedagogiska stödet och av studenter för att ansöka om riktat pedagogiskt stöd.

Under året har en ny stödformslista implementerats. Den speglar de stödformer som erbjuds vid landets lärosäten bättre. Förändringen formaliserar samordnarnas val av stöd, påskyndar handläggningen och möjliggör tydligare besked till sökande.

En ny funktion har införts för standardfraser i besked till personer som söker pedagogiskt stöd. Standardfraserna har justerats för att bli tydligare och mer tillgängliga. Det har gjorts en klarspråksöversyn av all kommunikation från Nais till studenter.

Verktyg för att administrera tentamenstillfällen (TentaAdmin)

TentaAdmin är ett webbaserat verktyg som lärosäten kan använda för att administrera tentamenstillfällen, till exempel boka tentamensvakter, hantera lokaler samt salsplacering och kommunikation med tentamensvakter och tentander. TentaAdmin gör processen mindre arbetskrävande, pålitligare och säkrare. TentaAdmin är också en god och säker plattform för anonymiserade tentamina. UHR erbjuder lärosätena systemet som en avgiftsbelagd tjänst. Tre lärosäten använder TentaAdmin, KTH, Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Skövde.

Systemet har under året utvecklats för att bättre passa lärosätenas processer och deras behov av enkelt och smidig administration av vakter. Under året har en portal lanserats, som visar en översikt över vilka vakter som ska jobba en specifik dag, samt vilken lokal och kurs uppdraget gäller. Portalen möjliggör även för administratörer att se aktuell, framtida och historisk status angående vakternas tillgänglighet och uppbokade uppdrag.

Kompetensförsörjning

Attrahera och rekrytera

UHR ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera, motivera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare. Generaldirektören har beslutat om en inriktning för myndighetens kompetensförsörjning på kort och lång sikt och inriktningen fokuserar främst på de kommande tre åren. Förändringstakten i omvärlden ställer krav på flexibilitet, omställning och bredare kompetenser i stort, samt en god arbetsmiljö och ett gott ledar- och medarbetarskap för att behålla kompetens. Under året har 41 medarbetare börjat på myndigheten i olika anställningsformer, 32 kvinnor och 9 män. Vanligtvis tillämpas tillsvidareanställning som föregås av provanställning. I vissa fall tillämpas tidsbegränsade anställningar, exempelvis vid arbetstoppar och när myndigheten under en begränsad tid behöver specifik kompetens eller extra stöd. Från januari till december 2023 har antalet tidsbegränsade anställningar minskat från 14 till 8 stycken.

Antalet anställda var 360 personer i januari 2023. Under året har antalet anställda minskat något och i december 2023 var antalet 354 medarbetare. Medelantalet anställda, beräknat på helårsbasis, ökade under året med 11 medarbetare till 357 för helåret 2023, att jämföra med 346 medarbetare i medeltal för helåret 2022. Myndighetens anställda utgörs av 73,4 procent kvinnor och 26,6 procent män.

UHR har generellt sett god förmåga att rekrytera och behålla den kompetens som verksamheten behöver. En återkommande utmaning är dock att rekrytera medarbetare med IT-kompetens, liksom ekonomer och jurister. Det har inneburit vissa omprioriteringar och förseningar i verksamheten. Svårigheten att rekrytera medarbetare med dessa kompetenser är generell för statliga verksamheter, vilket framgår av Arbetsgivarverkets rapport Hur ska statsförvaltningen möta kompetensutmaningen på en förändrad arbetsmarknad? från 2021 om kompetensförsörjningen inom statsförvaltningen.

Introduktion av nyanställda

UHR genomför regelbundet introduktionsutbildningar för nyanställda. Syftet är att välkomna medarbetare på ett strukturerat och enhetligt sätt, och ge dem information om UHR samt om den statliga värdegrunden. UHR har under året genomfört två introduktionsutbildningar. Nyanställda har också en individanpassad introduktionsplan.

Introduktionsprocessen har utvecklats och uppdaterats under året i syfte att göra den mer enhetlig och i delar även digitalisera den. Så kallad preboarding har också införts där nya medarbetare får delar av information redan före första arbetsdagen, i samband med att de får ta del av sitt anställningsbevis.

Distansarbete

Som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare strävar UHR efter att dra nytta av digitaliseringens möjligheter för ett mer flexibelt arbetsliv. Därför ges möjlighet att arbeta upp till 50 procent av arbetstiden på distans, om verksamheten och arbetsuppgifterna så tillåter. Ökad flexibilitet upplevs som positivt och kan bidra till bättre balans i livet, främja god arbetsmiljö och ge möjlighet bättre förutsättningar att kunna kombinera arbete med till exempel föräldraskap.

För att främja utveckling och samarbete på myndigheten har myndighetens lokaler anpassats för hybrida mötesformer och till en mer dynamisk arbetsmiljö med flexibla arbetsplatser.

Ledar- och medarbetarskap

Under året har UHR fortsatt det arbete som påbörjades under 2022 med att främja tillitsbaserade arbetssätt och medarbetare och chefer har utbildats inom området.

Myndigheten har även gjort en förflyttning mot tvärfunktionella arbetssätt för att främja kunskaps- och informationsutbyte och ökat samarbete mellan olika delar av UHR:s verksamhet. Under året har ett nytt arbetssätt för digital utveckling införts på myndigheten. Det innebär att hela myndigheten jobbar i en gemensam utvecklingsmodell som utgår från det agila ramverket Scaled Agile Framework (SAFe).

Tillsammans med verksamhetsspecialister och teknikleverantören ITS vid Umeå universitet arbetar UHR med förvaltning och utveckling i tvärfunktionella team med en samlad styrning, gemensam planering och samordnat genomförande.

Ett ledarprogram har etablerats för att stärka ledarskapsförmågan för medarbetare som är ledare inom utvecklingsmodellen. Programmet sträcker sig in i 2024 och består av fem heldagar. De lokala omställningsmedlen har använts till insatsen.

För att säkerställa en resurseffektiv hantering av inkomna ärenden har myndigheten etablerat ett tvärfunktionellt arbetssätt för bland annat regeringsuppdrag, remisser och andra förfrågningar. Det innebär att medarbetare med bred verksamhetskompetens gör en gemensam kartläggning innan uppdrag fördelas vidare i organisationen. Det har bidragit till en mer effektiv, rättssäker och transparent ärendehantering.

Avslutad anställning

Under året har totalt 37 personer avslutat sina anställningar, inklusive tidsbegränsade anställningar. Av dem var 29 kvinnor och 8 män och 2 var pensionsavgångar. Inget ärende förekom i personalansvarsnämnden.

Arbetsmiljö

UHR arbetar systematiskt med arbetsmiljöarbetet för att säkerställa en god fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, som bidrar till trivsel och ett hållbart arbetsliv.

Myndigheten följer kontinuerligt upp medarbetarundersökningar och har också genomfört och följt upp åtgärder som beslutats utifrån den årliga arbetsmiljöplanen. Arbetsmiljökommittén har sammanträtt fyra gånger.

Chefer på UHR har under året getts möjlighet att diskutera utmaningar i ledarskap, kompetensförsörjning och vikten av en tillfredsställande organisatorisk och social arbetsmiljö. Det har främst skett genom kontinuerliga chefsmöten, i systematiska månadsuppföljningar med HR-enheten samt i avdelningarnas ledningsgrupper. Det har hållits utbildning för myndighetens chefer i rehabilitering. UHR har också uppdaterat riktlinjen för att hantera hot och våld mot anställda.

UHR uppmantrar till hälso- och friskvård, och erbjuder friskvårdstimme samt friskvårdsersättning med 2 500 kronor per helårsanställd. Under året har det tecknats avtal som ger alla anställda möjlighet att träna på gym utan kostnad.

Flexitid, övertid, sjukfrånvaro och semestersaldo följs upp månadsvis. Det har gjorts en arbetsmiljöronad på huvudkontoret. Liksom tidigare år erbjuds ergonomiska hjälpmedel och terminalglasögon. Fyra arbetsskador har anmälts, varav två handlade om arbetsskador på väg till och från arbetet.

Lön och lönekartläggning

Lönebildningen är ett av flera verktyg för att säkra kompetensförsörjningen. Den ska bidra till att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens, och att UHR når övergripande mål. UHR använder individuella prestationsmål som utvärderas vid lönerevisionen tillsammans med myndighetens lönekriterier. Det bidrar till att sätta verksamhetens mål och individens bidrag i fokus. Under året har arbetet med att utveckla lönepolitiken och lönebildningen fortsatt. Det har skett större samverkan om lönebildningen med de fackliga parterna jämfört med föregående år. UHR har i högre grad använt sig av systemstöd för lönebildningsarbetet. Systemstöd har också använts mer i lönerevisionsarbetet vilket har inneburit större säkerhet och ökad effektivitet.

Lönekartläggningen 2023 resulterade inte i några lönejusteringar grundat på jämförelser mellan lika och likvärdigt arbete beroende på kön.

Praktik för nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning

UHR har i uppdrag av regeringen att tillhandahålla praktikplatser för nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning.

UHR har tagit emot en praktikant med funktionsnedsättning, men ingen praktikant när det gäller nyanlända arbetssökande.

Sjukfrånvaro

UHR arbetar proaktivt med företagshälsovården för att förebygga sjukfrånvaro, bland annat genom att erbjuda samtalsstöd, vaccination samt ergonomisk rådgivning. Myndigheten har ett nära samarbete med företagshälsovården, och i vissa fall med andra aktörer, för att underlätta för sjukskrivna medarbetare att komma tillbaka i arbete.

Den totala sjukfrånvaron har minskat något jämfört med 2022. Långtidssjukfrånvaron har ökat något. Kvinnors sjukfrånvaro är sammanlagt högre, se tabell 28.

Tabell 28. Sjukfrånvaro, i procent

	2023	2022	2021
All personal	3,41	3,50	3,02
varav långtidssjukskrivna 60 dagar eller längre	55,92	54,25	62,11
Kön			
Kvinnor	4,24	4,06	3,66
Män	1,15	2,02	1,44
Ålder			
Yngre än 30 år	1,25	2,15	0,12
30–49 år	2,48	2,30	2,13
50 år eller äldre	4,52	4,87	4,35

Uppgifterna i tabellen visar procentuell sjukfrånvaro för respektive grupps totala arbetstid.

Källa: Arbetsgivarverket

Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter (JiM)

Under året har UHR fortsatt att integrera jämställdhets- och likabehandlingsperspektiven i myndighetens verksamhet och interna processer i enlighet med myndighetens instruktion och särskilda uppdrag som JiM-myndighet. UHR har arbetat med de jämställdhetspolitiska delmålen: en jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomiska jämställdhet, samt jämställd utbildning. Följande aktiviteter pågår: I det interna processerna för styrning och uppföljning integrerar UHR jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet när interna styrdokument tas fram eller uppdateras.

I den systematiska kompetensutvecklingen och uppföljningen ingår att säkerställa att medarbetare och chefer har kunskaper om, och arbetar med, jämställdhet, likabehandling och jämställdhetsintegrering. Alla medarbetare ska gå Jämställdhetsmyndighetens webbutbildning "Jämställdhetsintegrering i offentlig sektor". Under året har ytterligare medarbetare gått utbildningen och den ingår nu i introduktionen av nyanställda. Uppföljning av utbildningen ingår även i mallen för medarbetarsamtal.

UHR analyserar årligen könsuppdelad statistik för att se om fördomar och föreställningar om kön påverkar bedömningen av traditionellt kvinnliga respektive manligt dominerade utländska utbildningar. Skillnaderna i könsfördelningen bland dem som fick ett utlåtande över sin utländska utbildning har minskat jämfört med föregående år. Kvinnor får fortfarande utlåtanden i något högre grad än män, men det förekommer inte skillnader i hanteringen av sökande utifrån kön.

UHR:s mål är att lika många män som kvinnor ska delta i utbytestjänstgöring för statsanställda relaterat till antal anställda män och kvinnor. Statistiken visar att fler kvinnor än män deltar. Därför har UHR riktat särskild information om utbytestjänstgöring till myndigheter med 60 procent eller fler män. Myndigheten har även säkrat jämställdhetsperspektivet i informationsmaterial så att inte stereotypa könsroller förmedlas. Under 2024 kan insatsernas effekt och resultat utvärderas.

För att motverka ojämn könsfördelning i de internationella programmen analyserar UHR årligen könsuppdelad statistik över deltagarna i utbyten. 2022 års slutrapporter visar att 34 procent av deltagarna är pojkar/män och 66 procent flickor/kvinnor. Därför har UHR i en enkät frågat handläggarna hur de kan arbeta för att motverka den ojämna könsfördelningen. Enkäten visar att myndighetens arbete fokuserar främst på att informera om underrepresenterade elev- och studentgrupper i samband med externa aktiviteter för potentiella ansökare och projektägare samt använda genusmedvetna bilder i informationskanaler.

För att motverka ojämn könsbalans i urvalet och användningen av externa bedömare till myndighetens bedömarpool analyserar UHR årligen könsuppdelad statistik. Den externa bedömarpoolen består av 38 procent män och 62 procent kvinnor. Utifrån bedömarpoolens sammansättning ska ett jämlikt urval tillfrågas om bedömmaruppdrag. Årets analys visar att 35 procent män och 65 procent kvinnor tillfrågades om att delta i bedömning av ansökningar inom de olika programmen.

UHR har tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten genomfört en workshop för att utredare och chefer vid myndighetens analysverksamhet ska få kunskap och verktyg att systematiskt integrera jämställdhetsperspektiv i planering, metodval, analys, utredningar och rapporter. Det har gett ökad medvetenhet inom analys- och rapportarbetet. UHR:s mål är att genom utredningar och rapporter sprida kunskap om hur alla oavsett kön kan ta del av och tillgodogöra sig det högskolan erbjuder.

Som en del av arbetet att motverka könsbundna vägval till högre studier och deltagande i internationella utbyten har UHR fortsatt med systematiska JiM-genomgångar i det löpande kommunikationsarbetet. UHR har tagit fram en förvaltningsplan för bilder där jämställdhets- och likabehandlingsperspektivet finns med, samt en rutin för aktualitetsgranskningar av webbplatserna. Kommunikatörerna bistår övriga medarbetare att beakta jämställdhets- och likabehandlingsperspektivet i material för extern information, samt vid rekryteringsinsatser. Åtgärdernas effekt vad gäller färre könsstereotypa val till högre utbildning utvärderas under kommande år.

Sammantagna bedömning och analys av området

Den sammantagna bedömningen är att resultatutvecklingen för det myndighetsövergripande arbetet under året varit god. Bedömningen är baserad på en analys av utvecklingen av prestationer och resultat i förhållande till uppsatta mål.

Kompetensförsörjningen under året har fungerat relativt väl och bidragit till att verksamhetens mål i stort har kunnat uppnås. Myndigheten har förstärkt sitt arbete inom informationssäkerhet genom bland annat informationsklassning och övning för att stärka förmågan att inrikta och prioritera verksamheten i en krissituation. Myndighetens förflyttning mot mer tvärfunktionella arbetsätt och införandet av en gemensam modell för digital utveckling bedöms ha ökat myndighetens förmåga att både stärka chefs- och medarbetarskapet men också för att fortsätta förbättra informationssäkerheten på myndigheten.

UHR har under året fortsatt arbetet med att jämställdhetsintegrera myndighetens verksamhet och bedömer att det på sikt kan bidra till att nå det jämställdhetspolitiska målet.

Myndighetens miljöarbete har utvecklats i en positiv riktning och myndigheten har lyckats uppnå uppdraget om att minska sin energiförbrukning. ■

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(tkr)	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	255 750	277 823
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	274 820	258 450
Intäkter av bidrag	3	67 776	71 440
Finansiella intäkter	4	4 715	1 015
Summa		603 061	608 728
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-300 008	-275 133
Kostnader för lokaler	6	-23 812	-41 796
Övriga driftkostnader	7	-263 491	-266 500
Finansiella kostnader	8	-3 733	-601
Avskrivningar och nedskrivningar		-21 700	-21 012
Summa		-612 745	-605 042
Verksamhetsutfall		-9 684	3 687
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	9	103 916	98 418
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10	-32 740	11 257
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	11	704 897	522 890
Finansiella intäkter	12	40 168	36 598
Finansiella kostnader	13	-22 557	-24 525
Lämnade bidrag	14	-793 685	-644 638
Summa		0	0
Årets kapitalförändring	15	-9 684	3 687

Balansräkning

(tkr)	Not	12/31/2023	12/31/2022
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	16	90 371	67 182
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	17	201	282
Summa		90 572	67 464
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	18	1 784	2 449
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	19	11 245	13 010
Summa		13 030	15 458
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		268	481
Fordringar hos andra myndigheter	20	11 321	12 095
Övriga kortfristiga fordringar	21	5 856	3 187
Summa		17 445	15 763
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	22	8 196	8 728
Upplupna bidragsintäkter	23	2 723	896
Övriga upplupna intäkter		315	0
Summa		11 233	9 624
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	24	34 432	11 034
Summa		34 432	11 034
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		112 474	148 743
Övriga tillgodohavande i Riksgäldskontoret	25	344 210	445 604
Summa		456 685	594 346
SUMMA TILLGÅNGAR		623 397	713 690
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital		280	0
Balanserad kapitalförändring		19 780	16 094
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-9 684	3 687
Summa		10 376	19 781
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	27	14	101
Övriga avsättningar	28	3 894	3 325
Summa		3 908	3 426
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	29	100 212	81 497
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	30	33 004	33 181
Leverantörsskulder	31	15 152	42 426
Övriga kortfristiga skulder	32	14 104	19 694
Summa		162 472	176 798
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	33	27 510	22 551
Oförbrukade bidrag	34	419 130	491 134
Summa		446 641	513 685
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		623 397	713 690

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 01 Rikets styrelse								
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information (Ramanslag)	35							
ap. 2 EU-information - del till Universitets- och högskolerådet (ram)		256	5 000		-256	5 000	4 749	251
Uo 16 Utbildning och universitetsforskning								
2:2 Universitets- och högskolerådet (Ramanslag)	36							
ap. 1 Universitets- och högskolerådet (ram)		6 864	243 502	0	0	250 366	236 135	14 231
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)								
ap. 2 Bolognaprocessen		0	500	0	0	500	500	0
ap.7 Högskolepedagogiskt lyft (ram)		565	20 139	0	-254	20 449	20 288	162
ap. 14 Validering av yrkeslärare (ram)		632	12 704	0	-256	13 080	12 513	567
ap. 31 ASEM-DUO (ram)		0	1 013	0	0	1 013	1 013	0
ap. 32 Plattform för internationalisering (ram)		8	3 042	0	0	3 050	3 050	0
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet (Ramanslag)								
ap. 2 Särskilda bidrag - del till Universitets- och högskolerådet (ram)		148	417	0	-148	417	390	27
4:1 Internationella program (Ramanslag)								
ap. 1 Internationella program m.m. (ram)	39	11 958	81 589	0	-11 958	81 589	81 029	560
Summa utgående överföringsbelopp		20 430	367 906	0	-12 872	375 464	359 666	15 798
Summa totalt		20 430	367 906	0	-12 872	375 464	359 666	15 798

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden fördelning per år		
				2024	2025	Slutår 2026
Uo 16 4:1 Ramanslag						
Utbildning och universitetsforskning						
ap.1 Internationella program m.m (ram)	100 000	90 412	90 411	60 274	30 137	0
Summa	100 000	90 412	90 411	60 274	30 137	0

Av bemyndigandet har 90,4 procent utnyttjats. Beslut om bidrag till lärosätena för avgiftsskyldiga studenter fattas 3 terminer framåt i tiden, maxbeloppet för bidraget per kalenderår är 60 276 tkr.

Noter

Resultaträkning

(tkr)		2023	2022
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	255 750	277 823
	Summa	255 750	277 823
	Intäkter av anslag		
	Anslag 16 2:2 ap.1 Universitets- och högskolerådet	236 135	247 110
	Anslag 16 2:64 ap.7 Högskolepedagogiskt lyft	4 614	4 535
	Anslag 16 2:64 ap.14 Validering av yrkeslärare	4 513	2 304
	Anslag 16 2:64 ap.32 Plattform för internationalisering	2 850	2 992
	Anslag 16 2:64 ap.37 Särskilda kostnader högskoleprov	0	14 993
	Anslag 16 2:67 ap.2 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	0	2
	Anslag 16 2:64 ap. 2 Bolognaprocessen	500	0
	Anslag 9:1 ap.2 EU-information	4 749	4 744
	Anslag 4:1 ap.1 Internationella program m.m	2 389	1 143
	Summa	255 750	277 823

Totalt har intäkter för anslag minskat med 22,1 mnkr jämfört med föregående år. Anslag 16 2:2 minskade med 11 mnkr. Posterna inom anslag 16 2:64 har minskat med totalt 12,3 mnkr, Ap. 37 utgör de stora skillnaderna mellan åren då den posten utgått.

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	10 569	4 703
	Avgifter för högskoleprovet	27 697	22 523
	Övriga offentligt rättsliga avgifter	48	20
	Avgifter för antagningstjänst m.m	110 372	103 374
	Tjänsteexport antagningstjänst m.m	32 183	29 476
	Avgifter för NyA-förvaltning	92 076	96 458
	Tjänsteexport NyA-förvaltning	1 569	1 880
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	306	16
	Summa	274 820	258 450

Totala intäkter av avgifter har ökat med 16,3 mnkr jämfört med föregående år på grund av generella kostnadsökningar. Högskoleprovets avgifter har ökat med 5,2 mnkr jämfört med föregående år och förklaras av att avgiften höjts. Ökningen gällande 4§-avgifter förklaras av fler uppdrag. Ansökningsavgifterna från studenter utanför EU och EES har ökat med 2,7 mnkr.

Not 3	Intäkter av bidrag		
	Intäkter av bidrag från Sida	8 636	21 411
	Intäkter av bidrag från Kammarkollegiet	782	883
	Intäkter av bidrag från Stockholms universitet	90	542
	Intäkter av bidrag från Arbetsförmedlingen	1 056	366
	Intäkter av bidrag från Myndigheten för digital förvaltning	57	659
	Intäkter av bidrag från Högskolan i Väst	449	0
	Intäkter av bidrag från Europeiska unionen (EU)	53 887	43 230
	Intäkter av bidrag från Nordiska ministerrådet	2 708	4 220
	Intäkter av bidrag övriga	111	129
	Summa	67 776	71 440

Intäkter av bidrag från Sida har minskat med 12,8 mnkr då denna verksamhet är under avveckling. Intäkter av bidrag från Europeiska unionen som avser managementmedel, driftmedel har ökat med 10,2 mnkr. Totalt har posten intäkter av bidrag minskat med 3,7 mnkr jämfört med år 2022.

Resultaträkning

(tkr)		2023	2022
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter på Riksgäldskontoret	4 660	984
	Övriga ränteintäkter	55	31
	Summa	4 715	1 015

Under 2023 har ränteutvecklingen varit positiv.

Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-192 070	-176 337
	Varav lönekostnader ej anställd personal	-4 631	-2 265
	Sociala avgifter	-101 010	-92 746
	Övriga kostnader för personal	-6 928	-6 050
	Summa	-300 008	-275 133

Ökade lönekostnader pga prisuppräkning av lön. Förstärkning av personella resurser pga ökade uppdrag inom Erasmus+ och inom verksamhetsstöd.

Not 6	Kostnader för lokaler		
	Lokalhyra	-20 717	-37 786
	Övrig lokalhyra	-53	-116
	Övriga lokalkostnader	-3 042	-3 894
	Summa	-23 812	-41 796

Att kostnader för lokal minskat mellan åren beror framförallt på att UHR under 2022 såg över lokalbehovet och ett våningsplan sades upp vid Solnakontoret till en lösenkostnad av 13,6 mnkr.

Not 7	Övriga driftkostnader		
	Resekostnader	-8 203	-6 950
	Annonsering, PR och övrig information	-3 723	-4 789
	Inköp av varor	-3 229	-3 694
	Datatjänster/Dataprogram	-148 875	-137 129
	Kurs- och konferensavgifter för ej anställda	-5 474	-2 032
	Konsultkostnader	-63 475	-41 868
	Köp av övriga tjänster	-64 740	-90 286
	Aktivering av utgifter för egenutvecklade anläggningstillgångar	39 802	25 390
	Övrigt	-5 574	-5 142
	Summa	-263 491	-266 500

De ökade kostnaderna för datatjänster beror på utökad verksamhet inom systemen Utökad Beda och NyA.

Aktivering av utgifter för egenutvecklade anläggningstillgångar har ökat på grund av investeringar i systemen Utökad Beda och NyA.

Not 8	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader på Riksgäldskontoret	-3 019	-568
	Övriga finansiella kostnader	-714	-33
	Summa	-3 733	-601

Under 2023 har ränteutvecklingen varit positiv, viket drivit upp de finansiella kostnaderna.

Resultaträkning

(tkr)		2023	2022
Not 9	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		
	Högskolepedagogiskt lyft	15 674	5 239
	ASEM-DUO	1 013	1 000
	Program Atlas	15 416	5 356
	Programdelar inom Erasmus+	2 949	2 857
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga	60 274	60 275
	Validering yrkeslärare	8 000	9 950
	College of Europe	390	267
	Plattform för internationalisering	200	0
	Distansutbildning	0	13 474
	Summa	103 916	98 418

Internationella utbyten för programmet Atlas har ökat pga ökat antal deltagare.

Högskolepedagogiskt lyft har fått utökad uppdrag.

Not 10	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
	Program inom MFS, Praktikant samt Linnaeus-Palme	-32 740	11 257
	Summa	-32 740	11 257

Återbetalningar av ej använda medel på grund av verksamhetsavveckling samt tidigare pandemieffekt.

Not 11	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Erasmus+ finansierat av EU	660 085	501 328
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet (NMR)	44 716	21 512
	Nordisk utbytesordning	96	50
	Summa	704 897	522 890

Erasmus+ har ökat, cirka 159 mnkr. Nordplus har ökat med ca 23 mnkr. I posten ingår utbetalade bidrag och återkrav.

Not 12	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter, Nordplus samt Erasmus+	17 611	1 859
	Finansiella intäkter, valutakoncernkonto (VKK)	22 557	34 739
	Summa	40 168	36 598

Under 2023 har ränteutvecklingen varit positiv.

Valutavärdering har minskat jämfört med 2022 på grund av att kronan har stärkts mot EURO under 2023.

Not 13	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader Nordplus samt Erasmus+	0	-720
	Finansiella kostnader, Erasmus+	0	10 934
	Finansiella kostnader, valutakoncernkonto (VKK)	-22 557	-34 739
	Summa	-22 557	-24 525

Valutavärdering har minskat jämfört med 2022 på grund av att kronan har stärkts mot EURO under 2023.

Resultaträkning

(tkr)		2023	2022
Not 14	Lämnade bidrag		
	ASEM-DUO	-1 013	-1 000
	Plattform för internationalisering	-200	0
	Program inom Atlas	-15 417	-5 356
	College of Europe	-390	-267
	Distansutbildning	0	-13 474
	Erasmus+ finansierat av EU	-679 291	-516 129
	Högskolepedagogiskt lyft	-15 673	-5 239
	Linnaeus-Palme, MFS samt Praktikantprogrammet	32 740	-11 257
	Nordplus junior	-46 070	-21 641
	Nordisk utbytesordning	-96	-50
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga	-60 275	-60 275
	Validering yrkeslärare	-8 000	-9 950
	Summa	-793 685	-644 638

Postens ökning förklaras framförallt av ökningen inom Erasmus+
Återkrav och återbetalningar ingår i beloppen.

Not 15	Årets kapitalförändring		
	Antagningsverksamhet	-1 771	3 557
	Systemförvaltning	-7 913	130
	Summa	-9 684	3 687

Underskottet utgörs främst av systemförvaltningen.

Balansräkning

(tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Not 16	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	474 350	447 828
	Årets anskaffningar	31 126	19 830
	Pågående projekt dataprogram, årets förändring	10 044	6 692
	Summa anskaffningsvärde	515 520	474 350
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-407 168	-389 733
	Årets avskrivningar	-17 982	-17 435
	Summa ackumulerade avskrivningar	-425 150	-407 168
	Utgående bokfört värde	90 371	67 182
Not 17	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	4 665	4 665
	Årets anskaffningar	0	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	0
	Summa anskaffningsvärde	4 665	4 665
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 383	-4 303
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	0
	Årets avskrivningar	-81	-80
	Summa ackumulerade avskrivningar	-4 464	-4 383
	Utgående bokfört värde	201	282
Not 18	Förbättringsutgift på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	3 985	4 222
	Årets anskaffningsvärde	0	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-237
	Summa anskaffningsvärde	3 985	3 985
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 536	-922
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivning	0	86
	Årets avskrivningar	-664	-700
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 200	-1 536
	Utgående bokfört värde	1 784	2 449
Not 19	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	31 894	30 188
	Årets anskaffningar	1 068	2 090
	Pågående anläggningstillgångar	142	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-30	-384
	Summa anskaffningsvärde	33 074	31 894
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-18 884	-16 472
	Årets avskrivningar	-2 975	-2 796
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	30	384
	Summa ackumulerade avskrivningar	-21 829	-18 884
	Utgående bokfört värde	11 245	13 010
Not 20	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	4 339	9 537
	Kundfordringar hos andra myndigheter	6 982	2 558
	Summa	11 321	12 095

Balansräkning

(tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Not 21	Övriga kortfristiga fordringar		
	Fordringar, återkrav Erasmus+	5 627	2 842
	Övriga fordringar	229	345
	Summa	5 856	3 187
Not 22	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	5 726	5 360
	Övriga förutbetalda kostnader	2 470	3 368
	Summa	8 196	8 728
Not 23	Upplupna bidragsintäkter		
	Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	488	0
	Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	2 235	896
	Summa	2 723	896
Not 24	Avräkning med statsverket		
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	878	8 782
	Redovisat mot anslag	123 531	115 657
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-122 551	-123 561
	Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	1 858	878
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-6 864	-31 700
	Redovisat mot anslag	236 135	260 584
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-243 502	-260 147
	Återbetalning av anslagsmedel	0	24 399
	Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-14 231	-6 864
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	17 019	34 404
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	37 329	93 982
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-130 095	-234 928
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	122 551	123 561
	Övriga fordringar på statens centralkonto	46 804	17 019
	Summa Avräkning med statsverket	34 432	11 033
Not 25	Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
	Erasmus+ programperiod 2014-2020 samt 2021-2027	309 158	372 700
	Nordplus	35 052	38 165
	Erasmus+, Nordplus, Riksgälden valutavärdering	0	34 739
	Summa	344 210	445 604

Balansräkning

(tkr)

2023-12-31

Not	26	Myndighetskapital				
			<i>Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet</i>	<i>Kapitalförändring enl resultat- räkningen</i>	<i>Summa</i>	
		<i>Statskapital</i>				
		Utgående balans 2022	0	16 094	3 687	19 780
		Ingående balans 2023	0	16 094	3 687	19 780
		Föregående års kapitalförändring	0	3 687	-3 687	0
		Årets kapitalförändring	280		-9 684	-9 404
		Summa årets förändring	280	3 687	-13 371	-9 404
		Utgående balans 2023	280	19 781	-9 684	10 376

Balanserad kapitalförändring samt kapitalförändring består av avgifter från antagning och studieadministration.

Not	27	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			
		Ingående avsättning		101	88
		Årets pensionskostnad		0	104
		Årets pensionsutbetalningar		-87	-91
		Utgående avsättning		14	101

Not	28	Övriga avsättningar			
		Avsättning för lokalt omställningsarbete			
		Ingående balans		3 325	3 129
		Årets förändring		569	196
		Utgående balans		3 894	3 325

Not	29	Lån i Riksgäldskontoret			
		Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.			
		Ingående balans		81 497	72 543
		Under året nyupptagna lån		40 415	30 160
		Årets amorteringar		-21 700	-21 206
		Utgående balans		100 212	81 497
		Beviljad låneram enligt regleringsbrev		105 000	98 000

Not	30	Kortfristiga skulder till andra myndigheter			
		Utgående mervärdesskatt		1 427	852
		Arbetsgivaravgifter		5 249	4 766
		Leverantörsskulder andra myndigheter		26 328	27 563
		Summa		33 004	33 181

Balansräkning

(tkr)		2023-12-31	2022-12-31
Not 31	Leverantörsskulder		
	Leverantörsskulder	15 152	42 426
	Summa	15 152	42 426
Not 32	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	4 504	4 233
	Anmälningavgifter avgiftsskyldiga studenter	9 413	11 820
	Övrig skuld återbetalning av Erasmus+ medel	0	3 251
	Övrig skuld, leverantör samt justering av betalflöde	187	390
	Summa	14 104	19 694
Not 33	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	18 695	16 899
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	3 746	1 807
	Övriga upplupna kostnader	5 069	3 845
	Summa	27 510	22 551
Not 34	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	44 602	23 619
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	4 315	8 682
	Återkrav Erasmus+	5 482	2 842
	Oförbrukade bidrag Erasmus+	329 672	410 843
	Oförbrukade bidrag Nordplus Junior	35 059	45 148
	Summa	419 130	491 134
	Förändring mellan åren kan skilja beroende på vilken sida av årsskiftet bidragen betalas ut och vilken eurokurs som råder den 31 december. Den faktiska utbetalningen sker i valutan EUR.		
	varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	0	90
	mer än tre månader till ett år	43 602	3 863
	mer än ett år till tre år	0	19 666
	mer än tre år	1 000	0
	Summa	44 602	23 619

Anslagsredovisning

Not 35 Uo 01 9:1 ap 2

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 2 500 tkr användas för att genomföra kunskapshöjande åtgärder kring de möjligheter som finns till praktiktjänstgöring och anställning inom EU:s institutioner, byråer och organ. 2 487 tkr är utnyttjade under året.

Högst 2 500 tkr får användas för utbildningar för lärare och skolledare som syftar till att öka kunskapen om och engagemanget för EU-frågor i Sverige. 2 262 tkr är utnyttjade under året.

Av utgående överföringsbelopp om 251 tkr får 3% disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2024.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 36 Uo 16 2:2 ap.1

Utbildning och universitetsforskning

Universitets- och högskolerådet

UHR får disponera 3% av utgående överföringsbelopp. Av utgående överföringsbelopp om 14 231 tkr får 7 305 tkr disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2024.

Anslaget är räntebärande.

Not 37 Uo 16 2:64 Ramanslag

Utbildning och universitetsforskning

Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

ap.7 Högskolepedagogiskt lyft

Enligt villkor i regleringsbrevet disponeras 20 139 tkr samt överskjutande medel från 2022 på 310 tkr. Medlena avser att främja ett gemensamt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete mellan universitet och högskolor.

Av anslagsposten har 20 288 tkr utnyttjats varav 15 674 tkr har betalats ut till lärosäten.

Anslaget är icke räntebärande.

ap.14 Validering av yrkeslärare

Enligt villkor i regleringsbrevet disponeras 12 704 tkr samt överskjutande medel från 2022 på 376 tkr. 12 513 tkr har utnyttjats varav 8 000 tkr har betalats ut till lärosäten.

Anslaget är icke räntebärande.

ap.31 ASEM-DUO

Enligt villkor i regleringsbrevet disponeras 1 013 tkr och utgifterna var 1 013 tkr.

Anslaget är icke räntebärande.

ap.32 Plattform för internationalisering

Enligt villkor i regleringsbrevet disponeras 3 042 tkr samt överskjutande medel från 2022 på 8 tkr. 3 050 tkr har utnyttjats varav 200 tkr har betalats ut till annan myndighet.

Anslaget är icke räntebärande.

ap.2 Bolognaprocessen

Enligt villkor i regleringsbrevet disponeras 500 tkr för insatser med anledning av det svenska ordförandeskapet i Bolognaprocessen. 500 tkr har utnyttjats.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 38 Uo 16 2:67

ap. 2 Särskilda bidrag - del till Universitets- och högskolerådet

Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 27 tkr disponeras för att finansiera förvaltningskostnader. Av medlen har 390 tkr utnyttjats varav 390 tkr för utbetalning av bidrag.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 39 Uo 16 4:1 ap. 1 Internationella program

Enligt villkor i regleringsbrevet ska 60 276 tkr användas för bidrag som avses i förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. 60 274 tkr är utbetalda.

Utgifter för att främja ökat deltagande och högre kvalitet inom programmet Erasmus+ har 2 949 tkr utnyttjats.

Utgående överföringsbelopp om 560 tkr får inte disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2024.

Anslaget är icke räntebärande.

Tilläggsupplysningar

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Universitet- och högskolerådets redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 80 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Avskrivning sker månadsvis från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider från och med 1 september 2020	
5 år	Immateriella anläggningstillgångar - Egen utveckling
5 år	Immateriella anläggningstillgångar - Dataprogram och Licenser
4 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Maskiner och andra tekniska anläggningar
7 år	Övriga Inventarier
6 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet

UHR bedömer att den ekonomiska livslängden på bärbara datorer som används vid myndigheten underskrider tre år, vilket innebär att datorer kostnadsförs direkt.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet alternativt verkligt värde om detta är lägre än anskaffningsvärdet, om inte annat anges i not.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Arvode till styrelsen enligt 7 kap 2§ FÅB och uppdrag i andra myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser. I beloppet ingår ersättning utbetald från UHR till styrelseledamöter och ledande befattningshavare.

Namn	Uppdrag i andra statliga myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser	"Ersättning 2023 (tkr)"
Madeleine Harby Samuelsson	-	55
Eino Örnfeldt, generaldirektör	Suppleant i styrelsen för ARRA Fastigheter Aktiebolag	1 495
	Suppleant i styrelsen för Clear Advice i Sverige AB	
Peter Aronsson	Ledamot i styrelsen för Vandalorum	26
	Ledamot i Insynsråd för länsstyrelsen Kalmar och länsstyrelsen Kronoberg	
Krister Dackland	-	26
Adam Hallberg	Ledamot/studentrepresentant i Uppsala universitets styrelse (konsistoriet)	26
Susanne Kristensson	Ledamot i stiftelsen SUN	26
	Ledamot i styrelsen för Ladok	
	Ledamot i Arbetsgivarverkets medlemsråd	
Sofia Ritenius	Vice ordförande Kårservice Östergötland AB	26
Monica Sonde	Ledamot i SPSM:s (Specialpedagogiska myndigheten) insynsråd	26
	Ledamot i styrelsen ifous (innovation, forskning och utveckling i skola och förskola)	
Caroline Söder	-	26

Sammanställning av väsentliga uppgifter

(tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	105 000	98 000	90 000	90 000	90 000
Utnyttjad	100 212	81 497	72 543	72 917	61 673
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	4 660	984	0	3	160
Räntekostnader	3 019	568	0	5	285
Valutakonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	17 611	1 859	0	0	0
Räntekostnader	0	720	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	256 000	251 680	225 000	221 000	209 800
Avgiftsintäkter	274 820	258 450	232 906	209 949	224 544
Anslagskredit					
Beviljad	7 305	7 804	7 300	14 226	7 756
Utnyttjad	0	0	0	768	0
Anslagssparande					
Utgående anslagssparande	15 798	20 438	51 767	49 825	5 155
Bemyndiganden					
Tilldelade	100 000	168 000	168 000	168 000	165 000
Summa gjorda åtaganden	90 412	90 412	90 412	90 413	90 411
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	317	305	294	279	282
Medelantalet anställda (st)	357	345	332	321	326
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 932	1 913	1 815	1 790	1 651
Kapitalförändring					
Årets	-9 684	3 687	2 391	-9 054	-11 697
Balanserad	19 781	16 094	13 703	22 757	34 454

Intern styrning och kontroll

UHR arbetar med intern styrning och kontroll som en integrerad i den ordinarie verksamhetsplaneringen och uppföljningen. I samband med verksamhetsplaneringen har det gjorts riskanalyser för att identifiera om det finns risker som kan leda till att mål inte uppnås eller att myndighetskrav inte uppfylls.

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll baseras bland annat på ett antal styrdokument. Arbetsordningen (UHR dnr 02029-2022) reglerar ansvar och befogenheter mellan styrelsen och generaldirektören, samt generaldirektörens vidaredelegering (tidigare delegationsordning) och i dokumentet Attesträtt (UHR dnr 00009-2023).

2023 var det sista året som UHR tillämpade den nuvarande styrmodellen i processen för verksamhetsplanering och -uppföljning. Den årliga styrningen från generaldirektören har tydliggjorts i fokusområden. Det har gett en styrning i prioriteringsdiskussioner. Under året har myndigheten arbetat med att ta fram en ny styrmodell som ska börja gälla 2024. Styrelsen beslutade i juni 2023 om en ny strategisk riktning inom tre områden som, tillsammans med myndighetsgemensamma mål och utifrån rådande ekonomiska förutsättningar, ska öka förmågan att agera snabbt vid förändrade förutsättningar.

Utifrån UHR:s styrmodell har den finansiella styrningen genomförts med ett rullande treårsperspektiv. Syftet har varit att skapa de bästa förutsättningarna för att kunna planera myndighetens verksamhet långsiktigt. Verksamhetens ekonomiska utfall har följts upp månadsvis, med fördjupad avvikelsetanalys och prognos tertialvis. Regeringsuppdragen har följts upp för att säkerställa att anslagen utnyttjas maximalt.

Sedan visselblåsarlagen infördes har UHR upprättat en rapporteringskanal för missförhållanden av arbetsrelaterade ärenden som är av allmänintresse. Under året inkom ett ärende via rapporteringskanalen. Det bedömdes inte falla inom ramen för visselblåsarlagen men har omhändertagits inom ramen för andra rutiner.

Granskningar

Internrevisionen har genomfört fyra granskningar under året:

- 1. Effektivitet inom bedömningsavdelningen
- 2. Universitets- och högskolerådets efterlevnad av förvaltningslagen
- 3. Effektivitet och rutiner i samband med efterkontroller (desk check) av programmen inom Erasmus+.
- 4. Uppföljande granskning om informationssäkerhet

Internrevisionen har också arbetat med rådgivande insatser löpande under året.

Vid Riksrevisionens granskning av årsredovisningen 2022 bedömdes den i alla väsentliga avseenden ge en rättvisande bild av myndighetens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning. Riksrevisionen fann också att UHR har lämnat en resultatredovisning och information i övrigt som är förenlig med och stöder en rättvisande bild i årsredovisningen som helhet. Riksrevisionen fann också att det vid revisionen av årsredovisningen inte framkommit något som skulle tyda på att ledningen i sin bedömning av intern styrning och kontroll inte följt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Identifierade risker för 2023

I samband med arbetet med verksamhetsplaneringen för 2023 genomförde UHR riskanalyser, dels på avdelningarna, dels på myndighetsövergripande nivå. Under året har UHR arbetat med förebyggande åtgärder inom tre riskområden: införandet av ny utvecklingsmodell, förberedelser inför en ämnesutformad gymnasieskola samt införandet av flexibel användning av kontorslokaler i Solna.

Åtgärderna har följts upp i samband med den ordinarie verksamhetsuppföljningen som sker tertialvis samt i slutet av verksamhetsåret.

UHR:s bedömer att nuvarande process för att bedöma risker har identifierat och hanterat risker inom myndighetens mest kritiska områden, vilket har stärkt myndighetens beredskap.

Internrevisionens bedömning inför styrelsens intygande om intern styrning och kontroll i årsredovisningen

Internrevisionens sammanfattande bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll 2023 är att det inte har framkommit allvarliga brister i myndighetens interna styrning och kontroll.

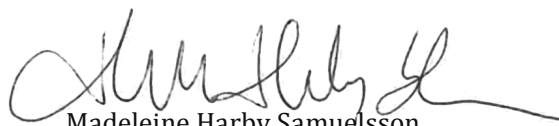
Intygande om intern styrning och kontroll

Den årliga rapporten om intern styrning och kontroll samt revisionsrapporter under året ligger till grund för styrelsens bedömning om den interna styrningen och kontrollen. Eftersom inga brister av väsentlighet identifierats bedömer styrelsen att den interna styrningen och kontrollen för verksamhetsåret varit betryggande. ■

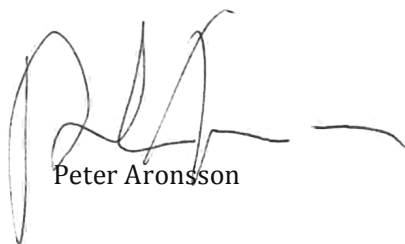
Beslut om årsredovisning

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Solna 2024-02-20

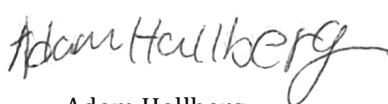
Madeleine Harby Samuelsson
Ordförande

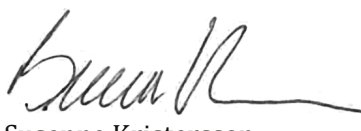
Peter Aronsson

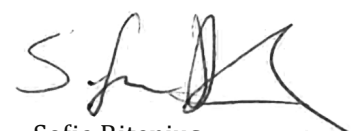
Krister Dackland

Adam Hallberg

Susanne Kristersson

Sofia Ritenius

Monica Sonde

Caroline Söder

Eino Örnfeldt,
Generaldirektör, UHR

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en statlig myndighet med flera uppdrag inom utbildningsområdet. Vi finns i Stockholm och i Visby.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.